

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

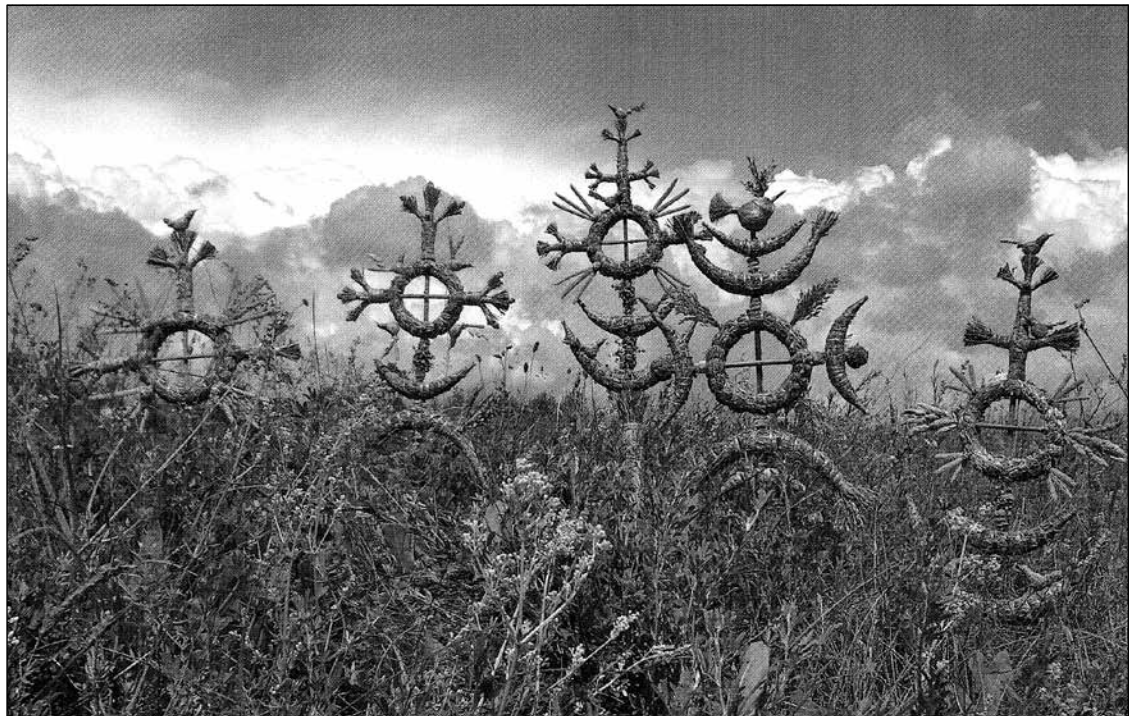
Nr. 43 (3421) 2015 OCTOBER – SPALIS 27 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

RYŠIAI SU IŠĖJUSIAIS

Pasitikti mirusiųjų bendruomenę žvakių liepsnelėmis, gėlėmis, vainikais ir maldomis – tai juk senas ir prasmingas paprotys.

Pasitikti lyg ta bendruomenė būtų mūsų džiaugsmui staiga prisikėlus ir mūsų belaukianti. Deja, nejuda nei puošnūs akmenys, nei žemė, juos priglaudusi. Dar ne laikas pajudėti, nes jų amžius daug ilgesnis už mūsų. Jų pabaiga neišivaizduojama, o mūsų – aiški ir kalendoriniais įrašais apskaičiuota. Susimąstome Vėlinių vakarą. Kur bebūtume, šis laikas, paženklintas gamtos permainingomis, lyg pristabdo smarkiai bėgančią kasdienybę, tartum paklausinėja, kokia gi mūsų nuomonė apie trumpą gyvenimą ir amžinybę, irgi gyvenimu pavadintą. Gal kai kam ir kultų klausimas, kas atsitiktų, jei žemiškasis gyvenimas būtų ilgas, o pomirtinis trumpas? Naivu, bet peršasi štai kokia mintis: per labai ilgą (amžiną) gyvenimą turbūt ne daug ką padarytume, nes kai to laiko labai daug, atidėliotume viską rytojui – suspėsiu, padarysiu, nėra ko skubėti, ir rezultatai – kažkur nežinomoje ateityje. Trumpas gyvenimas verčia planuoti, nieko neatidėlioti rytojui, ir taip kuriami reikmenys, surikiuoti uždaviniai atliekami vienas po kito, nes nėra laiko delsti. Tačiau gyvenimai nesikeičia, jie negali susimainyti, žmogui skirti tokie, kokius turime. Kiekvienam svarbu, kad žemiškoji kelionė būtų buvusi teigiamai turininga, kad išeidami paliktume ženklą, jog viską darėme, ką galėjome, stengėmės būti naudingi savo šeimai, tautai ar valstybei. Šitokia tos kelionės baigtis atskleidžia visokeriopą palikimą, kurio vertė ne vien tik žemiškos gėrybės.

Todėl Vėlinių vakarą uždegant žvakutes ir maldose iškeliavusius prisimenant reikėtų matyti ir jausti, kas mus labiausiai su jais riša? O tai jų atlikti gerieji darbai, kaip dedamos plytos, statant prasmingo gyvenimo mūrus. Amžinybėn išėjusių palikti gerieji darbai neturėtų būti vien tik atminimas, įskaitant ir gražiausius antkapių paminklus. Pirmiausia jie turėtų būti skatinantis pavyzdys, perduodamas iš kartos į kartą. Šeimų, tautų bei valstybių istorija, pilna kovų už gerį ir tiesą, už laisvę ir žmoniškumą neturėtų būti užkasta kaip kapo duobė. Per daug visur blogio ir neapykantos debesų, kurie dažnam būna įdomūs įvairiomis staigmenomis ir rodosi, kad gyvenime nieko kitoniško ir nebėra. Ryšius su išėjusiais aptariant ir stengiantis surasti vietos gėriui, kartais atsiranda įkyrus gundymas visa, kas gera, taip nušviesti, kad atrodo – žmogus tik miręs yra geras. Tokių apibūdinimų nemažai atsiveikinimo kalbose. Kai gražus daiktas be saiko gražinamas, kyla klausimas, koks gi jis iš tikrųjų buvo? Gerų darbų palikimas daugiau pasako negu žodžiai. Vėlinių vakaro žvakutėmis ir maldomis išreiškiamo pagarbą tiems, kurie ir mirę su mumis pasilieka. Tą vakarą gal ne vienam kyla dar ir toks klausimas, kas šiandien būtų tie geradarbiai, jei ne motinų ir močiucių meilė, išugdžiusi juos? Kas būtų buvę, jei nebūtų buvusio Žodžio, liepiančio dorai gyventi? Jeigu... O buvo. Dabar gyvųjų pareiga stengtis, kad visada taip būtų, kad tie tamsieji debesys neužtemdintų kelių į šviesią amžinybę. **ČS**

Balto rūko laukuose virš pievų žolynų, vėjų virpant žvakelių šviesai, susitiksime akimirkai visi – išėjusieji ir dar esantys čia...

Dail. G. Giedraitienė (Lietuva) Žolynų ornamentai

KILMĖ IR PILIETYBĖ

Prof. Ona VOVERIENĖ

Mūsų tautos mąstytojas Vydūnas savo darbuose visada teigė, kad "biologinė tautos ir žmogaus sąsaja pasireiškia tuo, kad visų tautos narių gyslomis teka tas pats kraujas, kuriame tūno tautos slėpinys, su kuriuo jungiasi tautos gyvybė". Visiems Lietuvos tautotyriminkams, dar nebijantiems kalbėti apie žmonių ir tautų kilmę, tai buvo akivaizdu. Vladas Pūtvis-Putvinskis lietuvius kvietė didžiulis savo dinginga tauta, kurios narių gyslose teka Lietuvos didvyrių kraujas, dr. Juozas Girnius teigia, kad žmogus gimdamas iš savo protėvių paveldi ne tik jų genetinį kodą, kraują bei fizinę išvaizdą bet ir jų puoselėtas kultūrinės vertybes. Taigi, kilmė yra svarbiausias – ir biologinis, ir kultūrinis tautiškumo ženklas, įtvirtinantis prigimtine žmogaus teisę į savo tautos žemę ir pilietybę. Atsisakymas ją suteikti savo tautos piliečiams – yra jų prigimtinės teisės pažeidimas. Kodėl mūsų nepriklausomos Lietuvos valdžia tą teisę pažeidžia ir tą pažeidimą net ir Konstitucijoje įtvirtino? Manau, tai socialistinio realizmo ir komunistinės ideologijos – surask priešą ir jį sunaikink! - pavergto proto padarinys. O priešas, tai tas, kuriam geriau sekasi, kuris gabesnis, talentingesnis, protingesnis, net ir doresnis... O išvykusiųjų atveju – išdrįšęs ieškoti svetur sotesnės duonos kąsnio sau ir savo šeimai. Beje, savo sąžinę prisidengiamo, jau seniai suvytusių fygos lapeliu: kilmė – tai nacistinės rasinės ideologijos elementas... Ir to žvėries bijodami, Rytams su jų bolševikine atgimstančia ideologija pataikaudami, kilmės nepripažindami, skriaudžiame savo tautos žmones valstybiniu mastu. O juk išvykusius pati Lietuvos valdžia ir nuskriaudė, vyrausybės, pridariusios daug klaidų, pertvarkydamos šalies ekonomiką ir ūkio struktūrą, atėmusios iš žmonių darbą, šimtus tūkstančių pavertusios bedarbiais arba pasmerkusios juos vergo iš nevilties daliai, gobšiams verslininkams mokant žmogui tokius atlyginimus, iš kurių pragyventi su šeima Lietuvoje neįmanoma.

Tautos sukilimo dalyviai 1941 metų birželio 22-30 dienomis ir Lietuvos partizanai pokaryje

tarpukarinio nepriklausomos Lietuvos valdžios ir išdavystėmis bei kinkų drebėjimu susitepusių Lietuvos kariuomenės vadų klaidas ištaisė savo gyvybių ir visos Tautos kančių lageriuose ir tremtyse kaina, taip apgindami Tautos garbę kovose su pavergėjais. Visoms dabartinėms mūsų kartoms teks taisyti visų mūsų nepriklausomos Lietuvos valdžios vyrų ir moterų klaidas, sugrąžinti teisingumą į Lietuvą ir suteikti pilietybę visiems jos norintiems lietuviams pagal jų prigimtine tautinę kilmę. Manau, kad Lietuvos pilietybė galėtų būti gražintina ir norintiems ją gauti, buvusiems lojaliems Lietuvos valstybei piliečiams ir jų palikuonims, gyvenusiems ir gimusiems Lietuvoje iki 1940 metų okupacijos. Neabejoju, kad mūsų tautiečiai ir lojalūs nepriklausomybei piliečiai, jeigu ne visi, tai bent dalis jų grįžtų į Lietuvą, savo darbu kurti mūsų nepriklausomos valstybės, stiprinti joje teisingumą ir valstybingumą. Priešingu atveju maitinsime, patys visą savo gyvenimą be prošvaistės skursdami, nenorinčią ir nemokančią dirbti juodąją Afriką ir Azijos tinginius savo šalyje.

Tik, kaip ir straipsnio pradžioje, abejoju ar dabartinėje Lietuvoje turime iš pavergto proto vergijos – komunizmo ir materializmo - išsivadavusių ir teisingumo siekiančių piliečių daugumą?

Juk jos reikia, kad 2016 metų referendume tautinės prigimtinės teisės klausimas ir Teisingumas Lietuvoje nugalėtų, įveikęs neapykantą savo tautiečiui (nors gal jo net nepažįsta), pavydą, jeigu tik tas tautietis sėkmingesnis už jį, ir ekonominius išskaičiavimus.

Jeigu prezidentės rinkimų metu rašiau, kad tikiu savo Tauta ir pasitikiu ja, kad ji padarys teisingą sprendimą ir balsuos už prezidentę Dalią Grybauskaitę, geriausiai ir tvirčiausiai iš visų buvusių dabartinės Lietuvos prezidentų, ginančią vargšą Lietuvos žmogų nuo jo skriaudėjų. Taip ir atsitiko. Tai dabar abejoju. Žmogiškosios juodosios aistros Lietuvoje gana dažnai sunaikina gėrio ir teisingumo siekį mūsų žmonių širdyse. Duok, Dieve, kad aš būčiau suklydusi...

ŠIAME NUMERYJE

- Kilmė ir pilietybė – 1 psl.
- Bažnyčios atrama – santuokos sujungta šeima – 2 psl.
- Mus vienijanti šventė – 2, 10 psl.
- Žymiausias Lietuvos moteris istorijos tėkmėje – 4, 5 psl.
- Mieste, pavadintame V. Kudirkos vardu – 7 psl.
- Kultūra valdovų rūmuose – 8 psl.

Bažnyčios atrama – santuokos sujungta šeima

Spalio 18-ąją pasaulyje pasklido gera žinia: pirmą kartą moderniais laikais popiežius šventaisiais paskelbė sutuoktinius, šeimą, išauginusią šv. Teresėlę, tuo pabrėždamas, kokia svarbi Bažnyčiai santuoka ir ja sutvirtinta šeima kaip krikščionybės ir katalikybės tradicijos nešėja

Sekmadienį, spalio 18, įvyko nepaprastas Sinodo apie šeimą dalyvių susitikimas prie sekmadienio Mišių altoriaus. Popiežius per iškilmingas kanonizacijos Mišias paskelbė Šv. Teresės tėvus, palaimintuosius sutuoktinius Mariją Azeliją Guerin (1831-1877) ir Liudviką Martiną (1823-1894) Bažnyčios šventaisiais. Jie bus pirmieji Bažnyčios šventaisiais paskelbti sutuoktiniai. Šv. Teresė iš Lizjė, Kūdikelio Jėzaus ir švenčiausiojo Veido Teresė, apie savo tėvus yra parašiusi: „Gerasis Dievulis davė man tėvą ir

motiną, kurie labiau verti Dangaus nei žemės.“ Šventosios tėvus Mariją Azeliją Guerin ir Liudviką Martiną palaimintaisiais paskelbė popiežius Benediktas XVI 2008 metais.

Palaimintųjų ir būsimų šventųjų Liudviko ir Marijos Azelijos Martinų gyvenimo šventumas liudija, jog Bažnyčios akyse ir mokyme santuokinė meilė yra kilnus ir tikras šventumo kelias. Jų šeimoje augo iš viso devynios dukros; keturios mirė jaunos, kitos penkios –

Senovinėje graviūroje – sutuoktiniai Liudvikas ir Marija Azelija Martinai šv. Teresėlės tėvai, paskelbti šventaisiais

visos tapo vienuolėmis: viena

klarise ir keturios karmelitėmis.

Teresė, karmelite pasivadinusį Kūdikelio Jėzaus ir švenčiausiojo Veido Teresėle, buvo jauniausioji. Kardinolas atkreipė dėmesį į dviejų palaimintų sutuoktinių poras, Corsini-Beltrame Quattro-

rocchi ir Guerin-Martin, kurių relikvijos Sinodo

proga yra išstatytos Romoje. Popiežius

Pranciškus Sinodo

atidarymo Mišiose pagerbė

palaimintų sutuoktinių Corsini-Beltrame

Quattro-

rocchi ir sutuoktinių Guerin-Martin, šv. Kūdikelio

Jėzaus Teresės iš Lizjė tėvų, relikvijas. Jos

paskui buvo išstatytos keliose vietose, kad

tiekt Sinodo da-

RELIGINIAME GYVENIME

lyviai, tiek Sinode nedalyvaujantys tikintieji galėtų semtis įkvėpimo ir paskatinimo, prašyti šių šventai gyvenusių sutuoktinių užtarimo ir paramos.

Sekmadienio kanonizacijos Mišiose popiežius Pranciškus su šv. Teresės tėvais šventaisiais paskelbs du vargšų globėjus, palaimintuosius kun. Vincentą Grossi ir ses. Nekaltojo Prasidejimo Mariją Izabelę Salvat Romero.

Diecezinis kunigas, parapijos klebonas Italijoje, Vincentas Grossi (1845-1917) rūpestingas sielovadininkas ypatingą dėmesį skyrė beturčių mergaičių katekizavimui ir ugdymui, jų gerovei įsteigė Oratorijos dukterų kongregaciją. Jį palaimintuoju paskelbė pal. popiežius Paulius VI 1975 metais. Ses. Nekaltojo Prasidejimo Marija Izabelė Salvat Romero (1926-1998), ilgametė Kryžiaus bičiulių seserų kongregacijos vyresnioji Ispanijoje, liudijo pasiaukojančios vienišų bei apleistų senučių globėjos pavyzdį. Ją palaimintąja paskelbė popiežius Benediktas XVI 2010 m. **Inf.**

Mus vienijanti šventė

Ramygalos parapija sutiko žemietės Garbingos Dievo Tarnaitės motinos Marijos Kazimieros Kaupaitės relikvijas

Spalio 4, rudenėjantį sekmadienį, Ramygaloje nuo ankstyvo ryto į neeilines pamaldas į Šv. Mykolo atleidus kvietė šventovės varpas. Šią dieną Ramygalos parapijiečiai šventė Šv. Mykolo arkangelo atleidus ir pasitiko iš Amerikos pargabentas Garbingosios Dievo Tarnaitės motinos Marijos Kazimieros Kaupaitės relikvijas (palaikus).

Iš Ramygalos parapijos, Gudelių kaimo kilusi paprasta mergina Kazimiera Kaupaitė, Jungtinėse Amerikos Valstijose nuveikė didžius darbus: steigė mokyklas, gimnazijas, našlaičių prieglaudas, ligonines ir senelių namus, svetimoje žemėje darė viską, kad ten nuvykę tautiečiai galėtų išsaugoti savo lietuviybę ir katalikų tikėjimą. Patyrusi emigrantės dalią, pašventė visą savo gyvenimą Dievui ir artimui. Būdama Dievo malonės įrankiu žemėje, įsteigė lietuvišką Šv. Kazimiero seserų vienuoliją, kuri ir šiandien iš Čikagos ir Pažaislio spinduliuoja paprastu kuklumu ir tyliu pasiaukojimu. Ištikimai Dievui tarnavusi ir šventumo garse prieš 75 metus numirusi, šiomis dienomis sugrįžo į gimtą tėviškės žemę.

Gausiai dalyvaujant tiki-

tiesiems, pagarbia procesija nuo parapijos salės, su žvakėmis rankose, lydint seserims kazimierietėms iš Pažaislio ir relikvijas į Lietuvą parvežusiam Krekenavos bazilikos rektoriui dr. Gediminui Jankūnui, palikai įgabenti į šventovę. Prie šventovės durų, išpuoštų ažuolo vainikais, relikvijas pasitiko Ramygalos klebonas Edmundas Rinkevičius, iš Ramygalos kilęs kunigas Julijonas Miškinis, Panevėžio vyskupijos protonotaras, prelatas Bronius Antanaitis, Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarijos dvasios tėvas Saulius Bužauskas ir kunigų jubilatas Albinas Pipiras.

Atminimo lenta su motinos Marijos Kazimieros Kaupaitės relikvijomis Ramygalos šventovėje

Poezijos ir muzikos valanda “Po angelo sparnu”

Spalio 3-iosios vakarą žodžių paukščiai ir muzikos garsai, lyg balti angelai, sukuriavo po Ramygalos Šv. Jono Krikštytojo šventovės skliautu, primindami Garbingąją Dievo Tarnaitę, Motiną Mariją Kazimierą Kaupaitę. Šiais Pašvęstojo gyvenimo metais Ramygalos klebono garbės kanauninko Edmundo Rinkevičiaus pastangomis jos žodžiai ir darbai atgijo mūsų gyvenimuose: “Amžių sienas pramušę tie žodžiai pasklinda, kad iš naujo save pamatytume jų šviesoje”.

Šiame renginyje skambėjo jos mintys, buvo prisiminta jos gyvenimo istorija ir nuveikti didžiuliai darbai tarnaujant Dievui, žmonėms ir lietuviybės puoselėjimui. Puikią muzikinę programą paruošė ir atliko

Ramygalos kultūros centro vokalinis moterų ansamblis “Aušra”, vadovė Karolina Raziūnienė, akompaniatorius Virginijus Kazlauskas. Renginio vedančioji Audronė Palionienė skaitė savo, poeto Pauliaus Širvio ir kunigo Edmundo Rinkevičiaus sukurtas eiles.

Mes nuoširdžiai dalinome kitiems tai ką gebame duoti geriausio, nes tik įgyvendindamas savo kūrybinį ir moralinį turinį žmogus savąja verte gali praturtinti aplinką. Tegul Dievo valia reiškiasi per mūsų paprastus ir nepaprastus darbus, per mūsų dėmesį vienas kitam, per mūsų tikėjimą. Tik taip kiekvieno iš mūsų gyvenimas bus nugyventas Jame.

Audronė Palionienė,
meno vadovė

Prieš pagrindines Mišias šventovės kriptoje atidengta ir pašventinta atminimo lenta su motinos Marijos Kazimieros Kaupaitės relikvijomis.

Pagrindinėms Mišioms vadovavo kunigas Gediminas Jankūnas, kuris pamokslo metu vaizdžiai pasakojo apie iškilios ramygalietės nuveiktus darbus svetimoje šalyje, dvasinį palikimą ir tikėjimo pavyzdį mūsų gyvenimuose. Kunigas sakė relikvijos – tai iškalbingi tikėjimo ženklai, mums, gyviesiems, liudijantys

žmogaus trapumą ir sykiu nemirtingumo viltį. Priešingai nei nūdienos visuomenė, Dievas visada renkasi tai, kas silpna, idant sutrikdytų galinguosius. Žvelgdami į savo brolius bei sesių relikvijas išpažįstame, kad Viešpats, davęs mums mirtingą kūną, pakeis jį kitu, nemirtingu ir garbingu kūnu. Todėl relikvijos visada bus mūsų šventovių altoriuose, ant kurių Kristus prisikelia per kiekvienas Mišias.

Nukelta į 10-ą psl.

TĒVIŠKĒS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”

METINĖ PRENUMERATA:

REGULIARI – \$85 (paprastu paštu); \$135 (1 klasės paštu)

RĒMĒJO – \$105 (paprastu paštu), \$155 (1 klasės paštu)

Į UŽJŪRIUS – \$185 (oro paštu), \$105 (paprastu paštu,) (Kan. dol.)

JAV – \$105 reguliari; \$125 – rĒmĒjo; \$165 – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Redaguoja: R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, red. pav. S. Katkauskaitė, tech. redaktorė A. Minkevičienė. **Administratorė** A. Trussow. **Tinklapis** www.tevzib.com - redaktorė A. Benotaitė

Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above.

Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news and the American Lithuanian Foundation for its support.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada

through the Canada Periodical Fund of the Department of Canadian Heritage.

Canada

Bruselyje Lietuvos ir Lenkijos atstovai pasirašo sutartį dėl Lietuvos – Lenkijos dujotiekio

Lietuvai dujos bus tiekiamos iš Europos

Bruselyje spalio 15 dieną pasirašyta sutartis dėl strateginio Lietuvos ir Lenkijos dujotiekio GIPL finansavimo. Sutartį, kurios pasirašymo iškilms įvyko Europos komisijoje, pasirašė Lietuvos ir Lenkijos dujų tiekimo paskirstymo operatorių – įmonių “Amber Grid” ir “Gaz Systems” bei už strateginių ES projektų įgyvendinimą atsakingos INEA agentūros atstovai. Lietuvos prezidentės vadovės teigimu, Lietuvos ir Lenkijos dujų jungtis, kuri sujungs izoliuotas Baltijos šalių dujų rinkas su žemyninės Europos dujų rinka, turi didelę strateginę reikšmę visam regionui.

“Lietuva labai sėkmingai įgyvendina visus projektus savo energetiniam saugumui užsitikrinti. Prieš metus pasistatėme suskystintųjų dujų

terminalą Klaipėdoje, šiemet bus užbaigtos elektros jungtys su Švedija ir Lenkija. Šiandien Lietuva pasirašė sutartį dėl strateginio dujotiekio su Lenkija, kuris atneš naudos visam Baltijos šalių regionui”, – sakė prezidentė.

GIPL dujotiekis ne tik užtikrins saugų ir patikimą dujų tiekimo kelią, bet ir prisidės užtikrinant energetinį šalies saugumą, skaidrią bei sąžiningą konkurenciją Lietuvos dujų sektoriuje.

GIPL dujotiekiiui bus skiriamas dalinis finansavimas iš specialios Europos komisijos programos CEF (*Connecting Europe Facility*), kuri skirta energetikos ir transporto jungtims finansuoti. Strateginė dujų jungtis, kurios ilgis sieks daugiau nei 500 km, bus nutiesta iki 2019 m. pabaigos. **Inf.**

Apdovanojimas Lietuvos diplomatu

Niuorke rugsėjo 29 dieną buvusiam Lietuvos užsienio reikalų ministeriui, ambasadoriui Petriui Vaitiekūnui įteiktas Demokratijų bendrijos įsteigtas Mark Palmer apdovanojimas, skiriamas diplomatom už nuopelnus pasaulio demokratijai ir taikai. P. Vaitiekūnas apdovanotas už indėlį, ginant laisvę, demokratiją ir tarptautinės teisės principus Rusijos agresijos prieš Gruziją ir Ukrainą metu, ambasadoriaus darbą kuriant pilietinę visuomenę Gudijoje.

Apdovanojimas įteiktas Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos bendrųjų svarstymų apie pilietinę visuomenę metu vykusiame renginyje. Palmer apdovanojimas teikiamas diplomatom, rodantiems drąsą sunkiomis aplinkybėmis, pasitelkiantiems išradingumą, siekiant padėti pilietinei visuomenei bei stiprinant demokratiją.

M. Palmer buvo JAV diplomatas, kuris, dirbdamas ambasadoriumi Vengrijoje, prisidėjo prie taikaus komunistinio režimo nuvertimo šioje šalyje. Šaltojo karo metais JAV valstybės departamente jis buvo pagrindinis Baltijos šalių aneksijos nepripažinimo politikos vykdytojas.

Lietuvos diplomatu P. Vaitiekūnui Niuorke, JTO renginyje įteikiamas M. Palmer apdovanojimas

M. Palmeris yra pagrindinis istorinės tuometinio JAV prezidento Ronaldo Reagano kalbos, paskaitos Jungtinės Karalystės parlamente 1980 metais, autorius. Šioje kalboje buvo paskelbta be išlygų kova su komunizmu ir apibrėžta tiesioginė parama demokratinėms jėgoms, kovojančioms su komunistiniais ir kitais tironiškais režimais visame pasaulyje. **Inf.**

“Dingęs štetlas” gyvas atmintyje

Spalio 9 d. Šeduvoje, Radviliškio rajone, atidengtas paminklas miestelyje gyvenusiems žydams. “Šeduva gali didžiulius ypaci ilgą žydų tautos istoriją, prasidėjusia dar XV šimtmetyje. Žydai čia gyveno, kūrė, vertėsi prekyba, žydų bendruomenė Šeduvoje visais laikais didelį dėmesį skyrė kultūrai ir aktyviam visuomeniniam gyvenimui”, sakė paminklo atidarymo iškilms dalyvavęs Lietuvos ministeris pirmininkas Algirdas Butkevičius.

Jo teigimu, šis paminklas ne tik padės atminti Šeduvos žydus, bet ir taps paskata kitiems miestams ir miesteliams sutvarkyti ir įamžinti istorines vietas ir taip pagerbti Lietuvoje gyvenusias ir mūsų valstybės labai dirbusias kitas tautas.

Šeduvoje A. Butkevičius taip pat apžiūrėjo sutvarkytas žydų kapines, aplankė Liaudiškių miške

esančius paminklus masinių žudynių aukoms atminti. Žydų atminimo įamžinimu Šeduvoje rūpinasi Šeduvos žydų memorialinis fondas. Prieš Antrąjį pasaulinį karą Šeduvoje žydai sudarė beveik du trečdalius iš 3,000 miestelio gyventojų, per karą buvo išžudyta beveik visa vietos žydų bendruomenė. Iškilmių metu buvo pristatyti trys skulptoriaus R. Kvinto sukurti paminklai masinių Šeduvos žydų žudynių vietoje, paminklas visiems Šeduvos žydams miestelio centre. Šventėje dalyvavo Šeduvos miesto gyventojai, vietos gimnazijos ir Vilniaus Šolom Aleichemo mokyklos mokiniai, Lietuvos vyriausybės nariai, Seimo deputatai, Lietuvoje dirbantys ambasadoriai, Lietuvos Žydų bendruomenės atstovai bei iš užsienio atvykę Šeduvos žydų palikuonys. Šeduvos žydų memorialinis fondas anksčiau Šeduvos greitosios pagalbos punktu yra dovanojęs įrengtą greitosios pagalbos automobilį, vietos ambulatorijai padovanojęs vertingos medicininės įrangos. **Inf.**

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

LIETUVOS PATIRTIS PERDUODAMA KROATIJAI

Lietuva laimėjo dar vieną Europos sąjungos Dvynių programos atranką Kroatijoje ir įgyvendins projektą “Parama steigiant strateginio planavimo sistemą nacionaliniame lygmenyje”. Lietuvos Vyriausybės kanceliarijos, Finansų, Švietimo ir mokslo bei Ūkio ministerijų ir Centrinės projektų valdymo agentūros parengtas pasiūlymas nurungė Prancūzijos pateiktą paraišką. Šio projekto tikslas – padėti Kroatijos valstybės institucijoms kurti nacionalinę strateginio planavimo sistemą siekiant įdiegti veiksmingą dokumentų rengimo bei

valdymo sistemą. Projektui įgyvendinti yra skiriama 250, 000 eurų, projekto trukmė – 9 mėnesiai. Europos sąjungos Dvynių programa – vienas iš ES finansuojamų priemonių, padedančių šalims kandidatėms ir naujoms šalims narėms integruotis į ES. Tokių projektų metu institucijos iš skirtingų valstybių dirba kartu tam, kad jauna ES šalis perimtų iš Sąjungos senbuvės sukauptą darbo patirtį. Lietuva ES Dvynių programoje paramą teikia nuo 2004 m. ir yra laimėjusi 57 Dvynių projektų atrankas už daugiau nei 46,5 milijonų eurų.

KARIUOMENEI – PATIKIMA TECHNICA

Lietuvos kariuomenės karinių oro pajėgų aviacijos bazėje Šiauliuose – dar vienas naujas orlaivis. Kariams perduotas antrasis iš trijų Lietuvos kariuomenės išgytų naujųjų sraigtasparnių “Eurocopter” AS365N3+ “Dauphin”. Trečiasis orlaivis Lietuvos kariuomenei bus perduotas šių metų lapkritį.

Sraigtasparnis “Dauphin” net ir esant nepalankiam orui (vėjuota, žema ar aukšta temperatūra, krituliai) gali vykdyti paieškos ir gelbėjimo operacijas, nutolus apie 200 kilometrų nuo budėjimo posto. Orlaivis yra aprūpintas kelių rūšių radijo stotimis ryšiams su antžeminėmis, jūrų ir oro priemonėmis. Sraigtasparnis turi radarą, veikiantį paieškos

ir orų stebėjimo režimais, infraraudonųjų spindulių radarą (termovizorių), paieškos žibintą ir kitas gelbėjimo veiksmams atlikti būtinas priemones.

Tris naujus sraigtasparnius Lietuvos kariuomenė nusipirko pagal sutartį bendrai su aplinkos ministerija už ES lėšas. Sutartį dėl trijų sraigtasparnių “Eurocopter” AS365N3+ “Dauphin” įsigijimo Lietuvos kariuomenė su bendrove “Eurocopter” pasirašė 2013 m. spalį. Bendra sraigtasparnių projekto vertė – apie 52 mln. eurų. Įsigydama naujuosius sraigtasparnius Lietuvos kariuomenė atsisako Rusijoje pagamintų baigiančių susidėvėti sraigtasparnių ir tęsia apsirūpinimą vakarietiška technika.

DIPLOMATAS PASUKO Į POLITIKĄ

Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) partijos Vilniaus Naujamiesčio skyrius iškėlė diplomato Žygimanto Pavilionio kandidatūrą dalyvauti 2016 m. Seimo rinkimuose Vilniaus Naujamiesčio rinkimų apygardoje. Ž. Pavilionis – buvęs Lietuvos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius JAV ir Meksikai, šiuo metu yra ambasadorius Rytų kaimynystei. Yra apdovanotas ordino “Už nuopelnus Lietuvai” Riterio kryžiumi, 2009 m. – Belgijos Karalystės Leopoldo II koman-

doro ordinu bei ordino “Už nuopelnus Lenkijai” Komandoro kryžiumi, Gruzijos garbės ordinu bei JAV Demokratijos bendrijos Mark Palmer apdovanojimu už indėlį kovojant už laisvę ir demokratiją pasaulyje.

Vilniaus universiteto politologai 2015 m. kovo 11 d. išrinko Ž. Pavilionį metų valstybės kūrėju. Ž. Pavilionis šiuo metu dėsto ir Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje, yra Lietuvos šalių sąjungos narys. Ž. Pavilionis yra vedęs, su žmona Lina augina keturis sūnus.

PARAMOS SULAUKIAMA DAUGIAU

Per dvi dienas trukusį “Maisto banko” vaju Lietuvos prekybos centruose surinkta maisto nepasiturintiems Lietuvos gyventojams ir šeimoms už beveik 330,000 eurų, sako organizatoriai. Tai antras pagal dydį kada nors buvęs vajuos istorijoje rezultatas. Surinktas maistas šiuo metu yra suvežtas į sandėlius, tikrinamas jų svoris. Iš viso per 2 dienas 406 šalies parduotuvėse surinkta 372,000 įvairių ilgai negendančių maisto produktų. Iš viso vajuje dalyvavo 137,000 gyventojų, padėjo

7.8 tūkst. savanorių, prisidėjo 322 įvairios biudžetinės ir nevyriausybines organizacijos. “Maisto banko” duomenimis, kaip ir anksčiau, dažniausiai aukotos kruopos, makaronai, miltai, bet geradariai labdarai kiek daugiau nei ankstesniais metais nupirko ir sausų mišinių pusryčiams, arbatos, šokolado ir kavos. Pirmosios maisto siuntos nepasiturinčius gyventojus gali pasiekti jau kitos savaitės pabaigoje, tikimasi, jog iki Kalėdų paaukotas maistas pasieks apie 90,000 šeimų.

Pagal BNS žinias parengė S. Katkauskaitė

Žymiausios Lietuvos moterys istorijos tėkmėje

Lietuvos moterų lyga, vienijanti intelektualias visuomenininkes moteris, kurioms nuo 1994 metų vadovauja nenuilstančioji prof. Ona Voverienė, savo veikla skatina moterų visuomeninį ir politinį aktyvumą, ugdo pilietiškumą, gaivina tautos dvasines, dorovines, kultūras, istorijos ir šeimos vertybes, padeda Lietuvos moterims įtvirtinti lygias teises ir galimybes valdžios, gamybos ir kultūros srityse. Skleisdamos savo organizacijos idėjas, kiekvienais metais Lietuvos moterų lygos narės rengia konferencijas, kuriose aptariami laikotarpiai rūpimi klausimai, pateikiama neįkainojamų istorinių žinių, žadančių tautiečių savimonei didžiutis mūsų Tėvyne Lietuva.

2014 m. lapkričio 30 dieną į Kauno įgulos karininkų ramovės salę, moterų portretais, ir Karaliaus Mindaugo profesinio mokymo centro ir Šv. Ignaco Lojolos kolegijos sukurta drabužių kolekcija “Karalių pasakos”, kurią pristatė šių mokslo įstaigų studentai, Lietuvos moterų lyga pakvietė norinčiuosius pagilinti žinias apie Lietuvos moterų galimybę matyti save ne tik šeimoje, motinstėje, bet ir atsiskleisti tautos ir valstybingumo raidoje. Surengtoje konferencijoje “Žymiausios Lietuvos moterys istorijos tėkmėje”, kurią globojo Lietuvos seimo narė, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų partijos Politinių kalinių ir tremtinių frakcijos pirmininkė Vincė Vaidevutė Margevičienė, apsilankė ir kalbėjo Lietuvos respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė. Nuskambėjus Lietuvos valstybės himnui, sveikinimo žodžius išsakė garbingoji konferencijos viešnia.

Susirinkusiuosius taip pat pasveikino ir padėkos žodžius konferencijos sumanytojoms ir rengėjoms – Lietuvos moterų lygos pirmininkei prof. Onai Voverienei, Kauno skyriaus pirmininkei doc. Meilutei Asanavičienei bei Seimo narės V. V. Margevičienės padėjėjai Audronei Kaminskienei – išsakė Seimo nariai prof. Arimantas Dumčius ir Rima Baškienė, Kauno miesto meras Andrius Kupčinskis bei Kauno įgulos karininkų ramovės viršininkas mjr. Donatas Mazurkevičius. Pranešimus apie skirtingų istorinių laikotarpių moters įtaką valstybės politikai, kultūrai, visuomeniniam gyvenimui skaitė doc. Anelė Butkuvienė, prof. dr. Virginija Jurėnienė, Liudvika Knizikevičienė ir prof. Ona Voverienė. Koncertavo Kauno kultūros centro “Tautos namai” vyrų choras “Perkūnas”, vadovaujamas Romaldo Misiukevičiaus, akompanavo Gailutė Bogdanaitė. Konferencijos pabaigoje renginio moderatorė doc. Meilutė Asanavičienė pateikė rezoliuciją, kad prelegentių skaityti pranešimai būtų publikuoti atskiru leidiniu. Konferencijos dalyviai pritarė vienbalsiai.

Pranešimu “Viduramžių Lietuvos žymiausios moterys” Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės aristokrates, dalyvavusias valstybės reikaluose, apibūdino doc. Anelė Butkuvienė.

Lietuvos moterų lygos Panevėžio skyriaus pirmininkė Liudvika Knizikevičienė savo pranešimu “Rašytoja Gabrielė Petkevičaitė-Bitė – Lietuvos politinio judėjimo pradininkė” apibūdino XIX š. pabaigos XX š. pradžios vieną iš žymiausių

Lietuvos intelektualių – publicistę, rašytoją, dramaturgę, pedagogę, medikę, etnologę, filantropę, visuomenės veikėją Gabrielę Petkevičaitę-Bitę, priklausiusią tam negausiam lietuvių inteligentijos būreliui, minimu laikotarpiu dirbusiam tautinės kultūros srityje, kaip ir dr. Jonas Basanavičius, dr. Vincas Kudirka, Antanas Smetona, Juozas Tumas-Vaižgantas ir kiti. Artimo meilė buvo pagrindinė vaikų auklėjimo kryptis bajorų Jono Leono Petkevičiaus ir Malvinos Chodakauskaitės šeimoje, kurioje 1861 metais gimė Gabrielė. Petkevičiai, skirtingai nuo daugelio to meto bajorų, šeimoje kalbėjo lietuviškai, vaikams leido bendrauti su kaimo vaikais. Nuo jaunų dienų Gabrielė šelpė neturtingus valstiečius, stengėsi juos mokyti rašto savo pačios įsteigtoje kaimo mokykloje. Ji kartu su Jadvyga Juškyte suorganizavo “Žiburėlio” draugiją, šelpusią neturtingus gabius jaunuolius. Daugelis jų tapo žymiomis amenybėmis, tarp jų skulptoriai Juozas Zikaras, Bernardas Bučas, akių gydytojas profesorius Petras Avižonis.

Anksti netekusi motinos, ilgą laiką leidama su gydytoju tėvu, Gabrielė įgavo medicinos žinių – ji tapo ne tik felčere, kurią tėvas mokė “gydyti širdimi”, bet ir gera pedagogė. Baigusi Mintaujos (dabar Jelgavos) aukštesniąją mergaičių mokyklą ir įgijusi galimybę mokytojauti, ji nuėjo ilgą 40 metų pedagoginį kelią nuo kaimo daraktorės, knygnešės, liaudies universiteto pradininkės iki dėstytojos ir direktoriaus pavaduotojos Panevėžio valstybinėje gimnazijoje; dėstė pasaulio literatūrą, senovės istoriją, vokiečių ir lenkų kalbas; parengė vadovėlius “Pasaulinės literatūros istorija” ir “Literatūros teorija”. Ji su bendraminčiais įsteigė ir vadovavo Panevėžio meno kuopai, vadintai mažuoju universitetu, 1921 metais kartu su Juozu Zikaru ir Elena Jasinskaite sukūrė taip mėgtą gimnazijos mergaičių uniformą. Pagrindinis pedagogės Gabrielės Petkevičaitės principas – pažinti mokinį, atsižvelgti į individualias kiekvieno ypatybes; svarbiausiu veiksniu, lemiančiu mokinio ir mokytojo santykius, laikė mokytojo asmenybės pavyzdį; teigė, kad mokinio prigimtis atitinka tik auklėjimas ir lavinimas gimtąja kalba; kėlė mintį, kad kultūra turi ugdyti žmogų tautiniam išsivadavimui, visuomenei ir žmonijai, o dora asmenybė privalo savo jėgas skirti tautinei kultūrai ir tautos gerovei kurti.

1890 metais publicistinius straipsnius, apsakymus pradėjo spausdinti Vinco Kudirkos *Varpe*; *Ūkininke* skelbtus straipsnius pasirašinėjo Bitės slapyvardžiu, tapusiu antrąja pavarde.

1905 metais kaip visuomenės veikėja Gabrielė Petkevičaitė dalyvavo Didžiajame Vilniaus seime. Švietėjiška filantropinė jos veikla susisaukė su pastangomis gerinti moterų padėtį – kovoti už moterų teises. Šią žymią pedagogę laikome Lietuvos moterų politinio judėjimo pradininke – ji, kaip moterų teisių gynėja, kartu su bičiule rašytoja Žemaite, 1906 metais dalyvavo Rusijos moterų suvažiavime, ten sakė kalbą. Ji su bendramintėmis telkė moteris į 1907 metų rugsėjo 23–24 dienomis Kauno teatre įvykusį 1-ąjį Lietuvos moterų suvažiavimą, kuriame dalyva-

vo įvairių luomų ir pažiūrų moterys – socialistės, liberalės, katalikės, kaimietės ir to meto elitas: rašytojos Gabrielė Petkevičaitė-Bitė, Sofija Kymantaitė-Čiurlionienė, Ona Pleirytė-Puidienė, Julija Žymantienė-Žemaitė, Marija Pečkuskaitė-Šatrijos Ragana, Cecilija Leonienė, Felicija Bortkevičienė, Liudvika Didžiulienė. Suvažiavime, kuriam pirmininkavo Gabrielė Petkevičaitė, išrinktas kuriamos Lietuvos moterų sąjungos komitetas, kuriam priklausė ir pasaulietės, ir katalikės. Baigiant suvažiavimą, kuriame aptarti medicinos, tautinio darbo, organizuotumo ir mergaičių mokslo klausimai, Gabrielė Petkevičaitė kreipėsi į susirinkusiąsias: “Čia, tame mūsų susirinkime, vieni užmanymai buvo duodami, vien grūdai buvo metami, o nuo mūsų pačių priklausys, kaip mes tuos mestuosius grūdus auginsime, kaip grįžusios namo elgsimės. Tai su karšta širdim, su viltim eikime pirmyn! Atidarėme akis – neužmerkime jų”.

Gabrielė Petkevičaitė-Bitė

Gabrielė Petkevičaitė-Bitė ilgą laiką buvo renkama Lietuvos moterų sąjungos pirmininke, buvo tituluota šios organizacijos garbės pirmininke. 1911 metais įsteigė pirmąjį moterų žurnalą *Žibutė*, kurį pati redagavo ir leido iki pat Pirmojo pasaulinio karo.

Lietuvai išsikovojus nepriklausomybę, 1920 metų balandžio 14-15 dienomis į Steigiamąjį Lietuvos seimą buvo išrinktos aštuonios moterys, tarp jų ir Gabrielė Petkevičaitė, kaip vyriausia amžiumi, pradėjusi iškilmingą posėdį. Seime ji darbuosė Laikinosios Lietuvos konstitucijos projekto komisijoje. Buvo įtrauktas straipsnis apie lygias vyrų ir moterų teises; visoms moterims suteikta rinkimų teisė. Tais pačiais metais rašytoja Lietuvos moterų sąjungą atstovavo Pasauliniame moterų kongrese Ženevoje. 1922 metais ji išrinkta ir į II Lietuvos seimą, kur tais metais patvirtintoje Lietuvos valstybės konstitucijoje įtvirtinta moterų balsavimo teisė ir lyčių lygybė pagal įstatymą. 1926 metais Gabrielė Petkevičaitė-Bitė kandidavo į Lietuvos prezidento postą.

Daugiausia laiko praleidusi Panevėžyje – mokytojavusi, užsiėmusi visuomenine veikla valstybės mastu, čia ji parašė ir paskutinius savo kūrinius – romaną *Ad astra* ir tris tomus prisiminimų *Karo meto dienoraštis*. Rašytojos, politikės, visuomenininkės darbai tarpukario Lietuvoje buvo įvertinti 1-ojo ir 3-ojo laipsnio LDK Gedimino ordinais. 1943 metais Amžinojo poilsio iškeliavusią Gabrielę Petkevičaitę-Bitę jau atkurtoje Lietuvos valstybėje įamžino seimo įsteigtas me-

dalis “Tarnaukite Lietuvai”, suteiktas Panevėžio miesto ir Panevėžio rajono garbės pilietės titulas, Panevėžio rajone įsteigta Gabrielės Petkevičaitės-Bitės literatūrinė premija, Šv. Zitos gatvėje Bitės name įkurtas memorialinis muziejus, deja, kol kas neveikiantis dėl užtrukusio atnaujinimo.

Žvelgdami iš šio laikotarpio matome, kad didžios visuomenininkės ir politikės moterų gyvenimui palengvinti berti grūdai sudygo, išaugo į gausų javą, nes Lietuvos moterys užima deramą vietą šeimos ir valstybės gyvenime.

“Tarpukario nepriklausomos Lietuvos žymiausios moterys” – savo pranešimu prof. dr. Virginija Jurėnienė pateikė žinių apie tuometu kultūros, labdaros, švietimo, politikos srityse veikusias lietuves moteris, susibūrusias į organizacijas ir draugijas.

Lietuvos katalikių moterų draugija (LKMD) buvo politikos vadovė, visuose seimuose turėjusi po keletą savo atstovių ir aktyviausiai veikusi 1918-1926 m. net 157 skyriuose, jau Steigiamajame Seime turėjusi savo nares: E. Gvildienė, O. Račiukaitienė ir S. Stakauskienė. 1920-1927 metais draugijos pirmininkės pareigas ėjo M. Galdikienė, aktyviai reikėsi S. Ladygienė, P. Pikčilingienė, M. Rūškytė. 1921 m. LKMD konferencija svarstė švietimo klausimą, nes Steigiamasis seimas rengė Lietuvos universiteto statutą bei Pradinio mokslo įstatymą, kurio projekte draugija siekė privalomo tikybos mokymo ir mergaičių ugdymo atskirai nuo berniukų. Sudarytas LKMVS rūpinosi moterų spaudos reikalais, rėmė moterims skirtų žurnalų *Moteris*, *Naujoji vaidilutė* leidybą, taip pat rūpinosi, kad Lietuvos krikščionių demokratų partijos leidiniai *Tėvynės sargas*, *Darbininkas*, *Ūkininkas* skirtų vietos moterų tematikai.

1919 m. priėmus Draugijų įstatymą, 1922-1927 m. veikusios moterų organizacijos skyrėsi ne tik pasaulėžiūra, bet ir veiklos pobūdžiu. Žymų indėlių į tautos švietimą, sveikatą ir blaivybę, moterų vienybės ir teisių siekius, moralinių ir kultūrinių vertybių išlaikymą, jaunimo dvasinį ir kultūrinį auklėjimą įnešė 1922 m. sukurta Lietuvos moterų sąjunga (LMS), pirmąją pirmininke išrinkusi Feliciją Bortkevičienę. Pirmininkės pastangomis, organizacija *Lietuvos žiniose* skelbė straipsnius skyrelyje “Moteris ir gyvenimas”. Aktyviai sąjungoje veikė G. Petkevičaitė, F. Kupčiūnienė, F. Grinkevičiūtė, E. Stankevičaitė, Z. Augustinienė, E. Jasaitytė ir kitos.

Švietimo srityje taip pat dirbo Lietuvos jaunimo, “Žiburėlio”, “Deivės”, Lietuvos vaiko draugijos. Pastarosios organizacijos iniciatorės buvo H. Ivanauskaitė ir O. Tercijonienė; draugija steigė ir išlaikė darželius neturtingų šeimų vaikams, taip pat vaikų skaityklas, vasaros aikšteles. Lietuvos baigusiu aukštąjį mokslą Sąjungos iniciatorė ir pirmoji pirmininkė F. Bortkevičienė buvo numačiusi, kad Sąjunga turi tapti Tarpautinės diplomuotų moterų federacijos nare, nes tai leistų moterims lavintis užsienyje, gauti stipendiją ir moralinę paramą. Organizacija padėjo moterims tęsti mokslą Lietuvos ir užsienio aukštosiose mokyklose, kovoti už teisių įgyvendinimą, ypač įsidarbinant, skatino moteris aktyviai imtis visuomeninės ir intelektualiosios veiklos.

Kultūros srityje labiausiai reikėsi Pažangiųjų moterų sąjunga, Lietuvos abolicionisčių, Moterų sporto mėgėjų, Lietuvos moterų kultūros draugijos. Pastarosios organizacijos pagrindinis tikslas – parengti mergaites ir moteris ūkinei veiklai, kelti jų išsilavinimą ir dorą.

Nukelta į 5-ą psl.

PARAMA LIETUVAI

Airijos lietuviams rūpi

Airija

Spalio 10-ąją, šeštadienį, Airijoje gyvenantys lietuviai susivienijo kilniam tikslui. Labdaros vakarienes metu vakaro svečiai siekė surinkti kuo didesnę sumą vėžiu sergantiems vaikams Lietuvoje. Šį renginį jau antrus metus iš eilės organizavo Airijoje veikianti labdaros organizacija "Airijos lietuviams rūpi". Į šeštadienį vykusią labdaros vakarienę susirinko net 170 svečių. Į susirinkusiuosius kreipėsi ir už jų

paramą sergantiems vaikams dėkojo renginio organizatorės, Lietuvos ambasadorė Airijoje Rasa Adomaitienė, Airijos lietuvių bendruomenės (ALB) pirmininkas Arūnas Teišerskis, ALB Dublino skyriaus pirmininkė Rasa Raižienė. Vakarienes metu vyko loterija, visi dalyviai galėjo laimėti rėmėjų dovanojamus prizus. Suskaičiavus už loteriją, dalyvio bilietus bei anksčiau vykusią kelių labdaros renginių metu surinktus pinigus vakaro pabaigoje buvo paskelbta

suma, kuri iškeliavo į labdaros fondą – 8,230 eurų. Vakaro dalyviams koncertavo Raimonda Masiulytė-Ramchurn bei iš Lietuvos specialiai į renginį atvykęs dainininkas Egidijus Sipavičius.

Organizacija "Airijos lietuviams rūpi" įsteigta 2014 metų rugsėjo mėnesį. Grupelė savanorių nusprendė, jog gali suvienyti Airijoje gyvenančius lietuvius, taip pat įmones ir organizacijas, tam, kad prisidėtų prie onkologinėmis ligomis sergančių Lietuvos vaikų ir jų šeimų gerovės. Organizacija glaudžiai bendradarbiauja su Lietuvoje veikiančiu paramos ir labdaros fondu "Mamų uni- ja". **Inf.**

LIETUVIŲ TELKINIUISE

Akimirka iš Airijos lietuvių labdaros vakaro, kurį surengė labdaros visuomeninė organizacija "Airijos lietuviams rūpi"
Ntr. T. Rudžio

"Jaunimo linijai" telkiama parama

D. Britanija

Lietuvos prekybos rūmų Londone darbuotojai lapkričio 6 d. rengia labdaros pokylį. Jo metu surinktos lėšos bus skiriamos "Jaunimo linijai" – Lietuvos organizacijai, kurios savanoriai teikia emocinę paramą blogų minčių kamuojamiems žmonėms. Lapkričio 6-ąją Londone, į Dorčester viešbutyje vykiantį renginį kviečiami visi, neabejingi socialinėms problemoms Lietuvoje ir kuo nors norintys ir galintys prisidėti prie jų sprendimo. Nuo 1991 metų veikianti "Jaunimo linija" teikia emocinę paramą telefonu bei elektroniniais laiškais. Neabejojama, jog vienas iš geriausių būdų padėti apie savižudybę galvojančiam žmogui yra at-

viras pokalbis su juo. Organizacijoje ištisą parą apie 250 savanorių dirba neatlygintinai, tačiau veiksmingesnei pagalbai suteikti trūksta techninių galimybių – šiuo metu turimos priemonės leidžia atsilipti tik į vieną iš 7 skambučių. Oficiali statistika rodo, kad per praėjusius metus Lietuvoje savo noru iš gyvenimo pasitraukė beveik tūkstantis žmonių. Lyginant santykį su šalies gyventojų skaičiumi, tai nerimą keliantis rodiklis, pagal kurį vis dar esame tarp pirmaujančių Europoje.

Renginyje taip pat bus paminėta Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 25 metų sukaktis; tarp garbės svečių bus pirmasis atkurtos nepriklausomos Lietuvos vadovas Vytautas Landsbergis. **Inf.**

Suomija

K. Donelaičio Lietuvos bičiulių draugija, spalio 14 dieną minėdama 25-ąsias draugijos įsteigimo metines, Europos komisijos atstovybėje Suomijoje surengė seminarą "Bičiuliškų draugijų vaidmuo šiandienos Europoje". Seminare pranešimus skaitė Lietuvos užsienio reikalų viceministeris Neris Germanas, aktyviai palaikęs ryšius su draugija savo ambasadoriaus buvimo

Suomijoje metu, Lietuvos ambasadorius Suomijoje Arūnas Jievaltas, Suomijos švietimo ir kultūros ministerijos, Meno ir kultūros politikos departamento direktorė Riitta Kaivosoja, Suomijos bičiuliškų draugijų atstovas Jussi Tuovinenas ir ilgametis draugijos pirmininkas prof. Hannu Niemi. Renginyje pristatyti pagrindiniai draugijos nuopelnai, pasiekti per 25-erius gyvavimo metus. Suomijos institucijų atstovai pasidžiaugė draugijos glaudžiu tarpinstituciniu bendradarbiavimu ir

aktyviai plėtojama kultūrinė-politine veikla.

Vėliau ambasadorius A. Jievaltas vedė pokalbį, kuriame aptarti draugijos ateities planai, pabrėžta tarpusavio ryšių ir informacijos keitimosi svarba bei jaunosios kartos pritraukimo į draugijos veiklą reikšmingumas. Lietuvos ambasadorius Suomijoje džiaugėsi draugijos aktyvumu ir turinčiu bendradarbiavimu su ambasada bei Suomijoje gyvenančiais lietuviais. **URM inf.**

Helsinkyje vykusio K. Donelaičio Lietuvos bičiulių draugijos seminaro dalyviai ambasadorius A. Jievaltas vedė diskusiją, kurioje aptartos draugijos ateities perspektyvos, pabrėžta komunikacijos svarba ir jaunosios kartos pritraukimo į draugijos veiklą reikšmingumas. Šią draugiją trečiajame 20-ojo šimtmečio dešimtmetyje įsteigė A.R. Niemi – dabartinio draugijos pirmininko senelis, Lietuvos kultūros puoselėtojas. Dabar Suomijos K. Donelaičio Lietuvos bičiulių draugija vienija per du šimtus narių

London, ON

• Adventinis susikaupimas šiais metais pas mus bus Mary Immaculate šventovėje lapkričio 29, sekmadienį, 3 v.p.p. Mišių metu. Susikaupimą praves Lietuvos karo akademijos kapelionas majoras kun. Remigijus Butkevičius. Po Mišių bus vaisės bei pabendravimas su susikaupimo vedėju. Vaisėms mokėtis asmeniui \$10. Apgailėstaujame, kad mums nustatyta susikaupimo data susikerta su skelbiama Delhi švente.

• Delhi miesto Daugiakultūrinė organizacija kas metai prieš Kalėdas rengia visų tautybių bendrą vakarienę. Šiais metais toji vakarienė bus Vengrų salėje (per kelią nuo lietuvių Šv. Kazimiero šventovės) lapkričio 29, sekmadienį. Pradžią – 4:30 v.p.p., o vakarienė – 5 v.p.p. Visi Londono lietuviai kviečiami dalyvauti. Vaisių bilietai suaugusiems po \$35, o 12 m. ir jaunesniems vaikams – po \$10. Apie dalyvavimą prašome pranešti iki lapkričio 10 d. Delhi-Tillsonburg LB apylinkės pirmininkei Teresei Pargauskienei tel. (519) 468-2163 arba tuo reikalu skambinkite Londono LB apylinkės pirmininkei Aldonai Valaškevičienei.

• **Sekmadienį ir švenčių Mišios aukojamos 3 v.p.p.** Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.

• **Lapkričio 1, sekmadienį, Mišios aukojamos už Šulskių mirusius ir a.a. Genovaitę Gutauskiene.**

TALKA
CREDIT UNION LIMITED

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
www.talka.ca Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS		PASKOLOS	
Taupomoji sąskaita	0.25%	Asmeninės nuo	3.15%
Čekių sąskaita iki	0.25%	Nekiln. turto 1 metų	3.15%
INDĖLIAI		TFSA, RRSP ir RRIF	
90 dienų indėliai	0.50%	Kintančios	0.50%
180 dienų indėliai	0.50%	1 metams	1.90%
1 m. term. indėliai	1.90%	2 metams	2.05%
2 m. term. indėliai	2.05%	3 metams	2.55%
3 m. term. indėliai	2.55%	4 metams	2.70%
4 m. term. indėliai	2.70%	5 metams	2.80%
5 m. term. indėliai	2.80%		

Sekite kasdieninę informaciją apie nuošimčius TALKOJE

AKTYVAI VIRŠ 100 MILIJONŲ DOLERIŲ

2014 metais nariams IŠMOKĖJOME

Papildomų palūkanų santaupoms **22%**

įskaitant

TFSA, RRSP ir RRIF

Nuolaidų skolininkams **11%**

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,
Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

Mieste, pavadintame dr. Vinco Kudirkos vardu

Zigmas TAMAKAUSKAS

Lietuvos miestą, esantį Šešupės ir Širvintos santakoje iki Pirmojo pasaulinio karo vadino Vladislavovu (ATR valdovo Vladislavo Vazos garbei), paskui Naumiesčiu, o nuo 1934 metų, pastačius Vincui Kudirkai paminklą, jis pavadintas Kudirkos Naumiesčiu. Kudirkos Naumiestis buvo mūsų kelionės pagrindinė vieta. Jis yra ir mano gimtasis miestas, todėl čia vykstu visada su kažkokiu širdies virpuliu, nors jame teko gyventi tik ketverius metus, bet visada prisimenu tėvų pasakojimus apie greta buvusį Širvintos miestelį, apie čia gyvenusius žmones, apie varpininką Vincą Kudirką. Jo vardu pavadintoje aikštėje dažnai stovėdavęs ir mano kūdikystės vežimėlis...

Kudirkos Naumiestį kai kas vadinę jau dingu miestu. Antrojo pasaulinio karo metu ši vietovė buvo beveik visiškai sunaikinta. Likę naumiestiečiai pasakojo, kad 1944 metų rugpjūčio mėn. miestą barbariškai naikino sovietinė kariuomenė, nors jame nebuvo nei vokiečių kariuomenės, nei priešlėktuvinės gynybos. Pokario metais ypač savo nuožmiais represijomis garsėjo į Lietuvą iš Rusijos atsibastę atėjūnai Michail Karmaliugin, vadovavęs Kudirkos Naumiesčio KGB struktūrai. Nežiūrint to, šiame mieste, kaip ir kitose Lietuvos vietose, kūrėsi pagrindinės, ypač jaunimo, antisovietinės organizacijos. Vienas iš aktyviausių tokio sambūrio narių naumiestietis Artūras Flikaitis buvo nuteistas 10 metų kalėti. Šiandien jis aktyviai reiškiasi demaskuojant sovietinio okupanto vykdytus nusikaltimus. A. Flikaitis buvo vienas iš tų, kurie 2000 metais suorganizavo Tarptautinį kongresą "Komunizmo nusikaltimų įvertinimas" ir Tarptautinį Vilniaus visuomeninį tribunolą. Prieš pora metų jis kartu su Vyta Miliusku ir Arimantu Dumčiumi išleido knygą "Komunizmo šmėkla ir nusikaltimai..."

Įvažiuavus į miestą sustojome P. Mašiotų gatvėje prie Prano Sederevičiaus namo. Jau senokai čia gyvena kiti žmonės, buvęs namo šeimininkas – liaudies skulptorius ir tapytojas, pats susiprojektavęs ir pastatydinęs savo būstą, pragyvenęs jame 28 metus, 1979 metais iškeliavo į Viešpaties namus savo kūną palikęs ilsėtis miesto Meiščių kalnelio kapinėse. Tačiau jo sukurtas unikalūs skulptūrų ansamblis šiai sodybai paliko gyvybės dvasią. Šį palikimą sudaro 21 skulptūra – tikras vadinamo primityviojo liaudies meno pavyzdys. Jos sukurtos naudojant cementą, betoną ir įvairias metalo konstrukcijas. Prano Sederevičiaus pirmieji kūriniai buvo arklių figūros. Jie vyrauja ir jo tapybiniuose paveiksluose. Paskui jis pradėjo kurti žmonių biustus, turėjusius jo pažinimo kelyje didelį autoritetą. Prie pat gatvės šoniniame sodybos kampe stovi JAV buvusio prezidento Džono Kenedžio skulptūrinis biustas, greta jo rikiuojasi Atlanto nugalėtojai – Steponas Darius ir Stasys Girėnas, skulptorius Vincas Grybas... Kiek toliau – pasistiebęs sparnuotas mitologinis

žirgas Pegasas. Greta, tarp dviejų žirgų – įsitaisęs ir pačio kūrėjo bareljefinis autoportretas. Kitoje namo pusėje į mus žvelgia poetas Pranas Vaičaitis.

Po Prano Sederevičiaus mirties grėsė šių unikalių meno vertybių sunykimas. Gerai, kad laiku sukrusta. Prieš ketverius metus jas rūpestingai restauravo vietos tautodailininkė, garsėjanti ir savo tapybiniais darbais Birutė Jakštienė. Su Pranu Sederevičiumi teko keletą kartų susitikti, pabendrauti.

Miesto Meiščių kalnelyje aplankę Prano Sederevičiaus ir jau mirusios jo žmonos kapą, nužingsniavome prie dr. Vinco Kudirkos amžino poilsio vietos. Čia jau daug kartų lankytasi, ji visada mums brangi, artima, menanti didžiojo varpininko gyvenimo žingsnius, jo nuveiktų darbų didybę.

1976 metais išleistoje Vinco Kudirkos kūrinių knygelėje "Laisvos valandos" buvo patalpinta ir "Tautiška giesmė". Tai leido norintiems dar kartą prisiminti tikrąjį Lietuvos himną. Sovietiniais metais šią knygelę turėdavau visada su savimi, kada tik vykdavome su būreliu žmonių į Kudirkos Naumiestį, prisidengdami teiginiu "Geriau pažinkime savo gimtąjį kraštą". Į knygelės puslapį, kuriame atspausdinta "Tautiška giesmė" laikiau įdėjęs storesnį knygos puslapį skirstuką. Stovint prie V. Kudirkos kapo paduodavau vienam iš kelionės dalyvių tą knygelę, kad paskaitytų iš jos kokią nors eilėrašį. Iš karto lyg natūraliai atsiversdavo 43 puslapis su "Tautiškos giesmės" žodžiais. Jie raiškiai skaitomi lyg jungdavo V. Kudirkos ir mūsų tuo pačiu ritmu plakančių širdžių Lietuvos dvasią. Kartais su patikimesniu būreliu šią giesmę ir pagiedodavome.

Dr. Vincas Kudirka mirė 1899 metų lapkričio 16 d. Jo bendradarbis Kazys Grinius nekrologe, išspausdintame 1899 metų "Varpo" 6 numeryje, rašė: "Neišpasakytai jis buvo prisirišęs prie savo prigimtos žemės – Lietuvos. Nors ne kartą turėjo progą gauti šiltą vietą Maskolijoje, tačiau jam nė per mislį neperėjo noras atsiskirti nuo savo motinos Lietuvos, ir nei kareivis koksai tvirtai išliko ant savo vietos iki paskutiniam kvėpavimui". Karstas buvo įneštas į šventovę, už velionį paaukotos Mišios. Prie kapo buvo pastatytas medinis kryželis. Kaip pasakojo mokytojas Stasys Ankevičius, – buvę artimi daktaro bičiuliai po trejų metų sukrutę atvežė iš Vilniaus prie jo kapo pastatyti paminklą, tačiau kapo kauburėlis jau buvo išsilyginęs, ir tiksliai palaidojimo vieta užmiršta. Vienas prisiminė, kad užkasant karstą, į duobę buvo įmestas metalinis vainikas. Kasinėjant jis buvo surastas. Tokiu būdu surasta ir tiksliai palaidojimo vieta. Tačiau jau kitų – 1903 metų pavasarį rusų valdžia vandališkai kapą išniekino – policijos viršininko įsakymu iškapotas jame iškaltas "Tautiškos giesmės" ketureilis. Šį juodą darbą atliko naktį, kad niekas nepastebėtų.

BUS DAUGIAU

Prisikėlimo
Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas,
bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)	
1 metų "cashable"	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.80%
4 metų	2.00%
5 metų	2.15%

RRSP, RRIF pensijų fondai TFSA neapmokestinama taupomoji sąskaita	
TFSA atviras, kintantis	0.85%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	0.85%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.80%
4 metų	2.00%
5 metų	2.15%

SUTEIKIAME	
• CMHC APDRAUSTAS nekilnojamojo turto paskolas	
• KOMERCINES nekilnojamojo turto paskolas	

MŪSŲ ADRESAS
3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816

ANAPILYJE
Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554
2185 Stavebank Rd.
Mississauga, ON L5C 1T3

SĄSKAITOS	
Taupomoji sąskaita	0.35%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC	
1 metų term. ind.	0.50%

SUTEIKIAME	
Studentų paskolas nuo	3.85%
Asmenines paskolas nuo	5.35%
Sutarties paskolas nuo	6.85%

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS	
Su nekintančiu nuošimčiu	
1 metų	2.90%
2 metų	3.00%
3 metų	3.00%
4 metų	3.25%
5 metų	3.20%
Uždaras su kintančiu nuošimčiu	
	2.75%
Atviras su kintančiu nuošimčiu 1, 2, 3 metų	
	3.50%
Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu	
	3.35%

Darbo laikas:
Pirm., antr., treč. 9:00 - 3:30
Ketvirt., penkt. 9:00 - 8:00
Šeštadieniai 9:00 - 1:00
Sekmadieniai 8:30 - 12:45

Darbo laikas:
Ketvirtadieniai 12:00 - 7:00
Sekmadieniai 9:00 - 12:30

YPATINGAS
pasiūlymas

GIC **2.20%**

16 mėnesių

Tik naujiems įnašams

* Normos gali būti keičiamos be įspėjimo, bet kurio metu.

Laikina
Investavimo
Galimybė

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

www.Dr.Dubickas.com

**Padėsiu parduoti
ar nupirkti
namą ar butą.**

Paaukosiu iki **\$1000** jūsų vardu
jūsų nurodytai labdarai

(Prašau paskambinti man dėl daugiau informacijos)

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,

Jerzy Kulesza
Sales Representative

Sutton West Realty Inc.,
Brokerage 416.236.6000
kuleza@sympatico.ca

Sutton

Tel. tiesiogiai:
416.568.1604

DAINININKĒS JUBILIEJUI – OPEROS VAKARAS

Irena Jasiūnaitė Amneris G. Verdi Aidoje (1970)

Spalio pabaigoje Irena Jasiūnaitė, Lietuvos operos primadona, mini 90-metį! Lietuvos operos scenoje I. Jasiūnaitė dainavo 35 metus. Turėdama gražų, skambų balsą, puikius artistinius gabumus ir išvaizdą, solistė sukūrė per 50 vaidmenų, iš jų pirmiausia minima Karmen. Be šio vaidmens, solistė itin mėgo dainuoti Ch. Gounod *Fauste*, Eboli, Amneris, Flora G. Verdi operose *Don Karlas*, *Aida*, *Traviata*, Olga, Polina, Grafienė – P. Čaikovskio ope-

rose *Eugenijus Oneginas* ir *Pikų dama*, Santuca – P. Mascagni *Kaimo garbėje*, Perikola J. Offenbach to paties pavadinimo operetėje, Malika Leo Delibes'o operoje *Lakmė*. Solistė dainavo ir lietuviškose operose: Mirtą ir Vaivą – Vyt. Klovos operose *Pilėnai* ir *Vaiva*, Ievutę – Balio Dvariono *Dalia*, Mariją – Vytauto Paltanavičiaus *Kryžkelėje*, Laumę – Jurgio Juozapaičio *Marių paukštėje*. I. Jasiūnaitė buvo vadinama legendine Karmen, tad jos jubiliejui Lietuvos valstybinis operos ir baletų teatras spalio 21 d. jai skyrė Bizet "Karmen" spektaklį. Jame dainavo patys geriausiai Lietuvos solistai Ieva Prudnikovaitė, belgas tenoras M. Spadaccini, latvių baritonas Janis Apeinis, Viktorija Miškūnaitė, dirigentas M. Starkus. I. Jasiūnaitė gimė Rokiškyje 1925 m. spalio 29 d. Studijavo Vilniuje, Lietuvos valstybinėje konservatorijoje (dabar Lietuvos muzikos ir teatro akademija). Trumpai padainavusi Kauno muzikiniame teatre, 1953–1985 metais buvo Valstybinio operos ir baletų teatro solistė.

LIETUVOS DIENOS KROKUVOJE

Lenkijoje vyksta Lietuvos kultūros dienos Krokuvėje renginiai. Tai – išsamiausias Lietuvos kultūros pristatymas Lenkijoje pastaraisiais metais. Nuo spalio iki 2016 m. sausio pabaigos Krokuvos gyventojams ir miesto svečiams bus pristatyti Lietuvos šiuolaikinio meno atstovų darbai, teatro spektakliai, klasikinės muzikos koncertai, fotografijos ir kitos parodos. Lietuva prisistatys Krokuvos knygų mugės garbės

viešnios teisėmis, lietuvių rašytojai ir iliustruotojai dalyvaus Krokuvos knygų mugės ir garsiausio Lenkijoje Konrado literatūros festivalio programų renginiuose. Ryškiausias Lietuvos kultūros sezono vaizduojamojo meno akcentas bus M. K. Čiurlionio kūrybos paroda, kurioje bus pristatoma per šimtas garsiausio lietuvių dailininko darbų, saugomų valstybiniame M. K. Čiurlionio dailės muziejuje Kaune.

JOTVINGIŲ PREMIJA

Festivalio "Poetinis Druskininkų ruduo" baigiamojo poezijos vakaro metu Druskininkuose tradiciškai įteiktos Jotvingių ir Jaunojo jotvingio premijos. Šių metų Jotvingių premija paskirta Rolandui Rastauskui už knygą *Vienišos vėliavos* (Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2014), Jaunojo jotvingio – Mindaugui Nastaravičiui už knygą *Mo* (leidykla "Tyto alba", 2014).

Jotvingių premija skiriama už per pastaruosius dvejus metus išleistą poezijos knygą; Jaunojo jotvingio – už geriausią jauno autoriaus (iki 35 metų) originaliosios poezijos, verstinės poezijos ar poezijos kritikos knygą.

Jotvingių premija, kurią 1985 m. įsteigė Sigita Geda, nuo 1990 metų susieta su literatūros festivaliu "Poetinis Druskininkų ruduo".

LEIDYKLAI "ŠVIESA" SIDABRO MEDALIS

Frankfurte vykusioje knygų mugėje Lietuvos leidykla "Šviesa" buvo įvertinta aukščiausiu Europos mokomosios literatūros leidėjų grupės (EEPG) apdovanojimu – sidabro medaliu. Apdovanojimas skirtas priešmokyklinio ugdymo komplektui "OPA PA!", kuris nurungė 36 įvairių šalių konkurse vertintus mokomuosius kompleksus. Priešmokyklinio ugdymo komplektas "OPA PA!", kurį parengė integruoto ugdymo ekspertės Jolanta Skridulienė ir Vilija Vyšniauskienė, yra skirtas 6 metų vaikams pa-

sirengti mokytis pagal pradinio ugdymo programą bei padėti ugdyti kasdieniam gyvenimui būtinus įgūdžius. Mokymo rinkinį OPA PA sudaro pedagogo ir vaiko knyga, užduočių bloknatas, pasiekimų aplankas, dalomoji medžiaga, garso įrašai, plakatai, interaktyvios užduotys ir veiklų kalendoriai. Leidyklos "Šviesa" rengiamos mokomosios priemonės Europoje įvertinamos gerai jau antrą kartą. Pernai EEGP skiriamą apdovanojimą laimėjo dailės vadovėlis 9-10 klasei.

Pagal Lietuvos spaudą parengė S. Katkauskaitė

LIETUVOS KULTŪROS ŽINIOS

Kultūra valdovų rūmuose

Didžiojoje Lietuvos kunigaikštystėje buvo tęsiamos bendraeuropietiškosios muzikos vadybos tradicijos, palaikomi muzikiniai ryšiai su kultūriniais Vakarų Europos centrais. Tačiau didžiulė šio kultūrinio klodo dalis į Lietuvos kultūros istoriją įėjo per LDK dvarinikiškos kultūros modelį, kuris dažnai buvo bendras vienoje valstybėje gyvenančioms tautoms – lietuviams, lenkams, gudams. Tada juos vienijo veiklos profesionalumas ir aptarnavimo operatyvumas, daugiakultūrinio bendravimo įgūdžiai, siekiai sužinoti ne tik žiūrovų, bet ir įvairių kitų Europos valstybių vadovų poreikius, pomėgius ir kultūrinės produkcijos pardavimo įgūdžius. O iškilų menininkų sukurtus produktus, vadybininkai paleido po pasaulį spalvingus, heroišku atspalviu kunkuliuojančius teatralizuotus renginius. Norint sėkmingai eksportuoti šią produkciją buvo būtina susikurti kultūrinės produkcijos pardavimo filosofiją, kuri pardavimą traktuotų kaip žmonių pramogos poreikių patenkinimą, išpildant jų norus ir troškimus.

Europos šalyse susiformavo nuostata, kad Vilniaus valdovų rūmai – ne vien valstietiškos kultūros, bet apsišvietusios diduomenės kultūros centras. Kunigaikščiai ir didikų pilių rūmų trupėse dirbo įvairių tautų menininkai, muzikantai instrumentalistai, dainininkai – gausi italų grupė, vokiečiai, prancūzai, anglai, lenkai, lietuviai ir kt. Visi jie buvo puikūs atlikėjai, o kai kurie – ir įgudę kompozitoriai. XVI šimt. Italijos universitetuose Venecijoje, Romoje, Paduvoje, humanitarinius mokslus studijuojantys jaunuoliai iš Lietuvos buvo gerai susipažinę su italų kultūra, teatru ir muzika. Nuo XVII šimt. Lietuvos didikai savo dvarų kapelų muzikantus siųsdavo mokyti į Italiją: XVII šimt. Paduvos universitete studijavo ir Italijoje gyveno kompozitorius ir liutnininkas Kazimiras Stanislovas Rudamina Dusetiškis.

Kultūrinėje veikloje dalyvavę talentingi žmonės nuolat gyveno valdovo rezidencijoje, kiti – prisidėdavę. Daugelio jų pastangomis, atsižvelgiant į epochos tradicijas, buvo kuriamas gana griežtai apibrėžtas rūmų kultūros modelis, jos prasminis ceremonialas, dažniausiai atliepantis ir paties didžiojo kunigaikščio bei jį supančios diduomenės aukščiausiojo sluoksnio kultūrinius poreikius ir papročių tendencijas. Todėl LDK gyvenę įvairių tautybių muzikai, ir jų veikla susiklostė į savitą krašto kultūrą, – lietuvišką, o procese dalyvavę asmenys vadinami lietuvių kultūrininkais. Opera buvo naujas baroko epochos muzikos žanras. Vilniaus kapelos turėjo dalyvauti operos pastatymuose, vykusiuose Vilniuje, Žemutinės pilies valdovų rūmuose, praėjus vos dvidešimtmečiui nuo pirmųjų operos pastatymų Italijoje. Nemažai italų dirigentų, instrumentalistų, vokalistų ir muzikos mokytojų dirbo didikų rūmuose, kur veikė orkestrai, chorai, buvo statomos operos ir baletai. Vilniaus vaivados Mikalojaus Radvilos Juodojo rūpėsčiu rūmų kapeloje grojo (1551 m.) italų smuikininkai, švilpynininkai, trimitininkai. XVI-XVII šimt. Vilniaus vaivados Kristupo Radvilos kapeloje dirbo liutnininkas ir kompozi-

torius M. Galilei. Jo sūnus V. Galilei (pasaulinio garso astronomo G. Galilei tėvas) buvo Vilniaus ir Kijevo vaivados J. Tiškevičiaus kapelos dirigentas. Lietuvos kanclerio L. Sapiegos dvaro kapeloje XVII šimt. tarnavo komp. G. B. Cocciola. 1606 m. muzikas iš Vilniaus grįžo į Padują ir tėvui G. Galilei teko Michelangelo Galilei ieškoti broliui muziko vietos tėvynėje. Antrą kartą M. Galilei atvykęs į Lietuvą apsigyveno Mikalojaus Kristupo Radvilos Našlaitėlio rūmuose. LDK muzikinių teatrų centrais XVIII šimt.

tapo didikų rūmai, jų orkestrų teatrų trupėse dirbo nemažai italų muzikantų. "Žvaigždės" būdavo nenusiteikusios kalbėti su bet kuo. Kiti menininkai tokiame svetimtaučių "žvaigždžių" kolektyve tarsi turėdavo atlikti "klapčiukų" ar darbo bičių vaidmenis.

Dažnai atsitikdavo, kad senosios "žvaigždės" ignoruodavo naujokus artistus, jausdavo priešišumą, pajutę konkurenciją – "Mes čia jau seniai dirbame, o jie tegul parodą gali." Tokiam senbuvių ir naujokų nutolimui neišvengiamai didėjant, arogancijos apraiškoms spartėjant, tokias kolektyvo intrigas tiesiog gaudyte gaudydavo rūmų damos ir gandų karuselių pavidalu platindavo savo miesto aplinkoje, kaip "naujienas iš dvaro". "Žvaigždės" turėdavo savo asmeninį aprangos stilistą, dietologę-žyniuonę, kirpėją-masažuotoją, vokalo ar vaidybos mokytoją. Iš žiūrovų aplinkos viešnios iš užsienio arba vietinės "žvaigždės" ieškodavo pasiturinčio meilužio ar dosnaus gerbėjo. O koks populiarus rūmų dirigentas tapdavo kokios kilmingos damos globotiniu. Skirdavo pasimatymus, vykdavo į puošniuose rūmuose vykstančius pokylus arba į miške rengiamus medžioklės pokylus. Didikai dažnai, kaip ir kunigaikščiai, mėgdavo į savo pobūvius pasikviesti tokias "žvaigždes", tuo atkreipdami dėmesį į to menininko ir jo vadybininko laimėjimus, konkrečią darbo patirtį.

Dr. E. Mažintas,

Lietuvos edukologijos universitetas

MUZIKŲ SVEIKINIMAS LIETUVAI

Užsienyje gyvenantys ir kuriantys Lietuvos atlikėjai smuikininkė Dalia Dėdinskaitė (Lietuva/Austrija), violončelininkas Gleb Pyšniak (Lietuva/Austrija) ir pianistas Gintaras Januševičius (Lietuva/Vokietija) susibūrė bendram tikslui – atrasti gražiausius klasikinės lietuviškos muzikos kūrinius ir apjungti juos viename įrašų albume. Naujosios garsaploktės „Langas į Lietuvą“ įrašus pirmiausiai išgirdo Italijoje, Romoje, gyvenantys muzikos mėgėjai. Šių trijų

muzikų tikslas – pasidalinti Lietuvos kompozitorių sukurta muzika su klausytojais visame pasaulyje ir taip paminėti 25-ąsias Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo metines. Kruopščiai parinkta programa garsaploktės įrašams bei koncertams atskleidžia plačią lietuvių kompozitorių kamerinės muzikos kūrybos įvairovę. Į programą įtraukti šių kompozitorių opusai: M. K. Čiurlionio, S. Vainiūno, B. Dvariono, Z. Bružaitės, A. Šenderovo, V. Barkausko. Specialiai šiam projektui ir Lietuvos nepriklausomybės 25-osioms atkūrimo metinėms paminėti kompozitorė Loreta Narvilaitė sukūrė lietuviškos tematikos kūrinių „Pamatyk jūrą toluoje“. **Inf.**

ĮDOMŪS ATRADIMAI INTERNETE

Ieškodama žodžio, kuriuo reikia pakeisti svetimybę „švogėris, švogėrienė, švogėrka“, teko netyčia atverti tinklalapį „Gliaudelių giminės svetainė“. Tai buvo įdomu pirmiausia todėl, kad davė mintį, kaip galima giminių žinias surinkti ir laikyti vienoje, visiems prieinamoje vietoje. Čia surinktos ir geneologinės lentelės, biografijos ir giminių naujienos. Šalia to, yra ir įvairių straipsnių, pvz. „Devintas vanduo nuo kiseliaus“, parašytas 2006.XI.2, Laimos Arnatkevičiūtės, kaip tik mūsų ieškoma klausimu. Gražiai parašyto straipsnio autorei dėkojame, ir jį atspausdiname taip, kaip jis buvo parašytas. Kalbininkai gali tikrinti ir atsiliiepti!

Laikas, atnešdamas naujas madas, neretai ištrina iš mūsų atminties dalykus, niekada neprarandančius vertės. O prisiminę juos po kiek laiko stebimės, kaip galėjome be jų išsiversti.

Iš užmaršties dera sugražinti ir tokius mūsų kalbos bei etnokultūros lobius, kaip giminytės santykius nusakančius pavadinimus. Šiuolaikinėse šeimose retai beišgirsi sakant vaikaitis, avynas, svainis, šešuras, moša ir kt. Ne vienam šie žodžiai galbūt žinomi tik iš literatūros arba ir visai negirdėti. O mūsų gyvojoje kalboje esama daug žodžių, nusakančių įvairius giminytės ryšius. Štai sesers sūnus gali būti vadinamas net šešiais vardais: seseraitis, seserietis, seserėnas, seserūnas, seserėnas, seserūtis. Sūnaus ar dukters vaikai – sūnaičiais, dukteraitėmis, dukraitėmis, labiau nutolusios kartos – provaičiais, prosūnaičiais, produkraitėmis. Tik brolėnų ir seserėčių vaikai atskiro pavadinimo neturi.

Visoje Lietuvoje vaikai nevienodai kreipdavosi į tėvų tėvus. Arčiau Baltarusijos sienos gyvenantys turėjo žodžius bočius, bočelis. Kuršaitis mini tokius pavadinimus kaip sentėvis, senmotė. Kalbininkai dėl nelietuviškos šio pavadinimo kilmės siūlo gražiai skambančius senolė, senolis. Tėvų broliai ir seserys, dabar paprastai vadinami dėdėmis bei tetomis, turėjo daugiau sinonimų: dėdina – tėvo sesuo (bet kai kuriose tarmėse taip vadinama ir dėdienė – dėdės žmona), avynas – motinos brolis. Dėdės ir tetos vaikai – brolėnais ir seserėčiomis, nors mūsų dienomis jie dažniausiai vadinami pusbroliais, pusseserėmis.

Kraujo giminytės ryšiai siekia, žinoma, daugiau nei vieną, dvi ar tris kartas. Štai vienos kartos provaikaičių vaikai vadintini provaikaičiais: paprosūnaičiais, paprodukraitėmis. Senolių broliai ir seserys – poprosenoliai, jų vaikai – podėdės, potetės, o vaikaičiai – papusbroliai, papuseserės. Tolimesnius giminaičius lietuviai vadina devinkarčiais, devinšlakiais, pagentainiais (štai iš kur pareina posakis devintas vanduo nuo kiseliaus).

Turtingoje lietuvių kalboje esti žodžių, įvardijančių ir našlę, ir įvairios eilės sutuoktinius. Be žodžių našlė, našlys, lietuviai vartojo rečiau žinomą šeirė, šeirys. Antrųjų, trečiųjų vedybų žmoną gyvojoje kalboje vadino antrapate, antravada, trečiapate. Antrasis vyras, atėjęs į našlės namus, yra preikšas, užkury, užtupys, ančtupinis.

Tekėti pirminė reikšmė yra bėgti. Tai reiškia, jog mergaitė ištekėdama iš tėvų namų išbėga, išsina. Tad nuotaka, pridėjus dar ir tarmybes, buvo vadinama nuoteka, nuotakuole, nuotekuole, tekūte, tekute. Liaudyje juokaujama: „tekučių daug, bet vedučių maža“. Prieš vestuves ir vestuvių metu nuotaka kai kur dar vadinama sužieduotine. Atitinkamos apeigos – sužadėtuovės, sandarybos arba derybos (piršlys su nuotakos tėvais tariai dėl vedybų ir kraičio), arba žiedynas (jaunieji sumaino žiedus).

Jauniesiems vedus, t.y. po santuokos, susigiminiuoja (sueina į svainystę) dvi kraujo giminytės nesusijusios gentys. Šios giminytės santykiai taip pat įvairiai įvardinami. Žmonos, vyro brolis, sesers vyras vadinami svainiu. Atitinkamai žmonos sesuo, brolio žmona, vyro brolio žmona – svainė (tik jokia būdu ne germanybėmis švogėris, švogierka). Iš dainų ir vestuvių papročių žinome tokius žodžius, kaip dieveris, dieverys (vyro brolis) ir moša (vyro sesuo). Abu šie pavadinimai labai seni.

Vyro brolio žmona dar vadinama broliene, nors šiuo žodžiu visų pirma kreipiamasi į savo brolio žmoną. Atitekėjusi mergaitė vyro tėvų vadinama marčia. Pašaliečiai, kaimynai jaunąją žmoną per vestuves ir dar kurį laiką po vestuvių vadina ir jaunamarte. Vyro tėvą marti vadina šešuru, o motiną – anyta. Tuo tarpu žemaičiai šešurą ir anytą vadina taip kaip ir vyro bei žmonos tėvus – uošviais. **R.S.J.**

Save for your child's future with a Parama RESP

1.20%

Kasdieninių palūkanų taupomoji sąskaita

TAUPOMOJI SĄSKAITA

RRSP ir RRIF
PENSIJŲ FONDAI
RESP (Mokslų taupomoji sąskaita)
TFSA (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.90%
4 metų	2.05%
5 metų	2.20%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.15%
5 metų uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.65%
1 metų pastovių palūkanų, atviras	2.95%
1 metų	2.80%
2 metų	2.85%
3 metų	2.95%
4 metų	3.05%
5 metų	3.15%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

INVESTICINĖ SĄSKAITA

GIC INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.90%
4 metų	2.05%
5 metų	2.20%
1 metų iškeičiamas	1.30%
1 metų JAV dolerių	0.40%

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 3.35% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS 5.35% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS 6.85% ir aukščiau

PARAMA
www.parama.ca

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

PACE LAW FIRM
THE LEGAL EXPERTS

ADVOKATAS

Algis S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

- Ieškinių dėl žalos, atsirandančios ryšium su kūno sužalojimu
- Imigracija į Kanadą
- Testamentai ir įgaliojimai
- Palikimų administravimas
- Nekilnojamo turto sandoriai
- Konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų kalusimais

NAUJAS 300 The East Mall, 5th Floor, Toronto, ON M9B 6B7
ADRESAS Tel. 416 236-3060 • Fax 416 236-1809

Tinklapis www.pacelawfirm.com El. paštas alpace@pacelawfirm.com

DABAR YRA GERA PROGA PARDUOTI namą/condo, kai yra aukščiausios kainos ir GERIAUSIA PIRKTI, kai ipotekos (morgičių) nuošimčiai labai žemi. Prižadu gerą patarnavimą.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937
ar į namus 416-231-4937

MIRTIES PRANEŠIMAS

A†A

Stasė (Stella) Paulaitienė

(1916.VI.26 - 2015.X.08)

Sulaukusi beveik 100 metų amžiaus, a.a. Stasė Paulaitienė ramiai iškeliavo amžinybėn š.m. spalio 8 dieną su viltimi susitikti su anksčiau mirusiu mylimu vyru Vincu (1981) ir sūnumi Romyčiu (1944). Ji paliko nuliūdusius dukras dr. Dalią (dr. Stanley) Pietak ir Teresą (Robert) Woolsey, vaikaičius Darren, Sean (Shantal) ir Alexis, provaikaičius Rachel ir Patrick.

Privačios šeimos laidotuvės buvo surengtos Mississaugoje, Lietuvos kankinių šventovėje; palaidota Šv.Jono lietuvių kapinėse.

Šeima

Mus vienijanti šventė

Atkelta iš 2-o psl.

Motinos Marijos Kazimieros Kaupaitės relikvijos yra kilnaus gyvenimo pavyzdys mums, šiandien gyvenantiems pilname kasdieniniuose iššūkių pasaulyje. Šiandien yra naudinga ir madinga visur turėti pažįstamų, kurie galėtų padėti įvairiais gyvenimo klausimais, tad ramygaliečiai drąsiai gali kreiptis ir į savo žemietę, Garbingąją Dievo Tarnaite, dvasinio užtarimo, kurio tikime apšėčiai sulauks."

Į iškilmes atvyko ir nemažai garbingų svečių: Lietuvos respublikos seimo nariai Rasa Juknevičienė ir Domas Petrulis, Panevėžio rajono meras Povilas Žagunis, vicemeras Antanas Pocius, Ramygalos seniūnas Valdas Chirv, gimnazijos direktorius Algis Adašiūnas, bendruomenių pirmininkai, seniūnaičiai.

Po Mišių klebonas Edmundas Rinkevičius perskaitė Čikagos arkivyskupijos raštą, kuriame patvirtinamas motinos Marijos Kazimieros Kaupaitės relikvijų autentiškumas, dalis relikvijų perduotos Pažaislio seserims kazimierietėms, kurios gausiai dalyvavo iškilmėse. Kazimieriečių generalinė vyresnioji sesuo Lidija Šicaite priėmusi relikvijas dėkojo už šią neįkainojamą dovaną jų vienuolijai.

Po apeigų šventovėje vyko sakralinės muzikos koncertas pagal motinos Marijos Kazimieros mintį: "Tegul mūsų gyvenimas būna nugyventas Jame", kurio metu Viešpatį giesmėmis šlovino solistė Judita Leitaitė ir vargonininkė Jurgita Kazakevičiūtė.

Po koncerto miesto aikštėje vyko jau tradicine tapusia mykolinių bulvių blynų fiesta, į kurios linksmas veiklas buvo įtraukti ir atvykę svečiai. Nušvitę žmonės pasklido po išpuoštą šventorių ir miesto aikštę, kur grožėjosi Ramygalos gimnazijos pradinėjų klasių ir lopšelio-darželio "Gandriukas" vaikų, tėvelių, mokytojų ir auklėtojų sukurtais rudens gėrybių kompozicijomis-kilimais. Akį traukė ir išpuodingai išpuošta aikštė, kur šiaudinis arkliukas-ožiukas įsirėžęs tempia rudens gėrybių vežimaitį, kur skamba tranki liaudiška muzika, o nosį kutena čia pat kepanų bulvinių blynų kvapas. Na ir išsismarkavo rudeninė šventė: kas šoko, kas dainavo, kas bulvių skutimo rungtyje rungėsi.... Be darbo neliko ir svečiai – už blynų porciją turėjo užrašyti savo firminio bulvinio patiekalo receptą. Prijuostėmis papuošti jų rašyti išskubėjo seimo nariai Domas Petrulis ir Rasa Juknevičienė, Pane-

vėžio rajono meras Povilas Žagunis ir jo pavaduotojas Antanas Pocius, Ramygalos seniūnijos seniūnas Valdas Chirv. O šventės organizatoriai ir partneriai: visų Ramygaloje esančių įstaigų vadovai arba atstovai gavo į rankas sviestamušę ir buvo įpareigoti darniai ją plakti, taip kaip darniai darbavosi rengdami Mykolinių šventę. Smaikštuoliai renginio vedantieji Irena Živilienė ir Virginijus Kazlauskas, sviestamušę titulavo šios šventės simboliu: juk šiuo įrankiu palaida grietinė suplakama į auksinį, vientisą ir gardų sviesto gabalą, lygiai taip pat kaip šios šventės organizavimas ir įvykdymas suvienija visą miesto bendruomenę į vieną darnų būrį: juk reikia daugybės produktų blynų kepimui ir pagardinimui, reikia kalno bulvių, jas nuskusti, tarkuoti, kepti, paduoti; reikia aikštę ir šventorių išpuošti; reikia meninę programą paruošti... Ir sukasi visi kaip ta grietinė sviestamušėje, kad vieni kitiems didelę, gražią, smagią ir sočią šventę padovanotų. Ir iš tiesų toje šventėje žydėjo šypsenos, liejosi puiki nuotaika, nes Motinos Marijos K. Kaupaitės žodžiais tarant: "Svarbu ne tai kiek duodame, svarbu kaip duodame". O davėme kiekvienas ką galėjome ir iš visos širdies...

Už koncertinę programą dėkojome Ramygalos lopšelio-darželio kolektyvui; Liūdnės kultūros centro Velžio padalinio folkloro kolektyvui "Gegužraibė", vad. V. Stundžienė; Panevėžio bendruomenių rūmų liaudiškų šokių kolektyvui "Linai", vad. Z. Rimkuvienė; Ramygalos kultūros centro linijinių šokių grupei "Šokas", vad. L. Veršlienė. Ramygalos direktorei Loretai Kubiliūnienei sakėme "Ačiū" už tai, kad sukosi, kaip voverėlė visus kampus prižiūrėdama, kad niekam nieko netrūktų ir kad to sviesto čia pat suplakto visi paragautų. Už blynų fiestą nuoširdi padėka Ramygalos seniūnijos seniūnaičiams, į aikštę atvežusiems po kibirą skustų bulvių, Ramygalos-Garukų bendruomenei, kurią sutelkė pirmininkė Rasa Marozienė, už uolų ir nuoširdų bendradarbiavimą Ramygalos Šv. Jono Krikštytojo parapijai ir vargonininkui Mantui Masiokui; už rudens gėrybių pilną vežimaitį – Salvina Kievinienėi, bei visiems geros valios žmonėms: atėjusiems, padėjusiems, maisto produktais ar darbu prisidėjusiems, ir, žinoma, smagiai dalyvavusiems arba žiūrėjusiems.

"Kaip greitai viskas praeina, todėl rūpinkimės ir skubiai veikime, nepalikdami nė vienos dienos nepažymėtos koku nors geru darbu." (Motina Marija K. Kaupaitė)

Audronė Palionienė, Mantas Masiokas
Ntrs. Gintaro Lukoševičiaus

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- ▶ visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- ▶ konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- ▶ dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 + 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca + rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

TRUMPAI

▶ Lietuvoje per š.m. rugsėjo mėnesį bankrotavo net 224 įmonės, daugiausia mažos prekybinės Vilniuje ir Telšiuose.

▶ Gryno finansinio turto Lietuvoje vienas gyventojas turi 6,750 eurų. Tarp 53 pasaulio

valstybių Lietuva užima 36-tą vietą. Pirmauja Šveicarija, kurioje vienam gyventojui tenka 157,000 eurų.

▶ Suskystintų gamtinių dujų (SGD) tiekimas iš Klaipėdos terminalo jau pasiekė Kuršėnus. Dujotiekio vamzdžiais dujos bus tiekiamos Latvijai, Estijai, Lenkijai ir Gudėjai. Tai laikoma ekonominiu laimėjimu.

▶ Nelaukti sunkumai

Švedijoje

Ingrid Carlqvist išplatino pranešimą, kuriame teigiama,

jog Švedija esanti arti griūties. Jeigu tešis toks imigrantų antplūdis, koks yra dabar, Švedijoje per 10-15 metų kitataučių bus daugiau nei švedų. Švedijos ekonominė migrantų politika neparuošta, imigrantų išlaikymas pareikalaus didelių sumų, ir nežinia, kas už visa tai mokės? Tačiau šiandien pasauliui ir patiems švedams skelbiama su pasididžiavimu, kad tai, kas šiandien vyksta, yra didžiausias žmoniškumo pavyzdys, kokio nebuvo Švedijos istorijoje. (Iš spaudos)

RE/MAX
Above the Crowd!

FOUR SEASONS REALTY LIMITED Brokerage,
67 First Street Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio Thornbury, The Blue Mountains ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitytė, B.A., Broker
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.
705-446-6428
705-445-8500 ext 251
Elektroninis paštas: angiesalvaitis@icloud.com

Sutton

Sutton West Realty Inc.
300-5415 Dundas St. W
Toronto, ON M9B 1B5

LINA TAYLOR
Sales Representative

Jei galvojate pirkti ar parduoti namą ar butą, skambinkite ir aš mielai jums padėsiu

Tel. 416-574-4717 (nešiojamas)
416-236-6000 (įstaigos)

Lina-Taylor@hotmail.com
www.suttonwestrealty.com

OVER A CENTURY OF SERVICE

1874

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Waterside 9th Line
DENTAL DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171 (905) 785 3900
1252 Hurontario St. 3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5G 3H3 Mississauga, L5N 0A5
www.watersidedental.ca www.9thlinedental.ca

MARGUTIS Parcels

48 Hamptonbrook Dr., Toronto, ON, M9P 1A1

PARCELS TO LITHUANIA

For free pick up in your area call VIKTOR at
Tel: (416) 233-4601
For pick up in Wasaga call PETRAS at
Tel (905)-383-1650
OR EMAIL TO: pysanka.inc@gmail.com

Muzikas Ričardas Sokas

KVIEČIAME Į RUDENS ŠOKIUS

Rudenėja jau rudenėja, saulė jau žemai, žemai. Kai vakarai ilgėja, o dienos trumpėja pats geriausias laikas ir proga susitikti visiems po sveitinga Anapilio parapijos pastoge. Suvalkų krašto lietuvių išseivijos sambūri visus maloniai kviečia atvykti ir linksmai praleisti lapkričio 14-osios šeštadienio vakarą, Rudens šokuose.

Greit prabėgo 25 metai nuo sambūrio įsteigimo. Praskriejo kaip viena diena. Per šį trumpą laiką tarpą susikūrė šeimos, užaugo vaikai, atšvęstos įkurtuvės ir paminėtas ne vienas gražus jubiliejus. Kartu buvo vasarota "Romuvoje", linksmintasi ir dirbta "Karasagoje", dainuota, šokta ir koncertuota, eilės pokštų iškrėsta. Įvairiomis progomis buvo sutiktas ne vienas svečias iš Lietuvos ir Suvalkų krašto. Per šiuos 25-erius metus praturtėjome rėmėjais ir draugais čia Kanadoje ir už Atlanto vandenyno.

Šių metų Rudens šokių vakaro svečias – iš Čikagos gabus pianistas, vargonininkas, pedagogas ir chorvedys – Ričardas Sokas. Pats save apibūdindamas, jis mums rašo, kad akordeonu

pradėjo groti, būdamas vos 4 metų. Nuo 7 iki 25 metų amžiaus mokėsi muzikos mokyklose. Baigęs valstybinę konservatoriją Lietuvoje, įsigijo vargonininko ir pianisto specialybę. 1991 m. išvyko į Jungtines Amerikos Valstijas. Pirmais metais visa muzikinė veikla pasireiškė lietuviškoje visuomenėje, dirbant su choriais, solistais ir pramoginės muzikos ansambliais. "Visada buvau vargonininkas lietuviškose, amerikietiškosiose ir ispaniškose šventovėse" – užklaustas rašo apie save muzikas. "Amerikoje pradėjau kurti savo muziką. Parašiau daug religinės ir pasaulietiškos muzikos".

Po šio trumpo pristatymo belieka jums visiems pasiūlyti linksmą vakaro nuotaiką, puikią muziką, prisiminimų akimirkas, gerų draugų ir pažįstamų būrį. Būsime pavaišinti skania J. Gurklienės vakariene. Galėsite išbandyti savo laimę turtingoje loterijoje. Veiks baras ir nuobodžiauti tikrai nebus kada. Kviečiame!

SKLIS inf.

SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

Vėlinių naktis

*Sunku minėti Vėlines, kurios ateina čia kas metai
Ir atmint mūs artimuosius, kurių jau seniai netekom.
Bet ta Vėlinių svarbi diena, ji neturi būti užmiršta
Ir mūsų laukia tas likimas, kam ta mirtis yra skirta.*

*Nakties metu, kada lankytojų ten jau seniai nėra,
Visos kapinės paskęsta tamsoje, kur nejauki tyla.
Kas ten miega amžinai, ant tų paminklų nematai,
Nes baltas rūkas ir migla dengia jų vardus pilkai.*

*Mums širdį skauda, kai vėl ateina ta Vėlinių diena,
Nes kapuose guli brolis ir sesuo bei tėvelis ir mama,
Nors jie gyvuoja mūsų širdyse, sunku tikėti, kad jų nėra,
Tik vėlės lankosi tarp tų kapų nakčia ir stebi paslapčia.*

*Nežinia, ar visos vėlės lankosi prie savo šaltų kapų dažnai?
Ar jos džiaugiasi, kada tuos kapus aplanko artimi draugai?
Mes jų nematom, nors tikim, kad jos čia draikos kaip migla,
Tarp paliktų gelių, kur žvakutė būna jų atminimui uždegta.*

*Ta Vėlinių naktis ir senovėje jau buvo paslaptis.
Visiems atrodė, gal ir juos jau šaukia artėjanti mirtis.
Ta nežinia taip jaudino kiekvieno žmogaus sielą,
Gal jau seniai jų laukia tie paruošti namai pas Dievą.*

Gražina Stauskienė,
Toronto, Ont.

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel: 416-239-9889
klfondas@on.albn.com

**Kanados Lietuvių Fondas remia
mokslo siekiantį jaunimą**

ŠIAIS METAIS FONDAS PARĖMĖ

32

Kanados lietuvių studentus, kurie siekia aukštesnio mokslo.

Tapkite Kanados Lietuvių fondo nariais.

Remkime lietuvišką jaunimą.

Remkime lietuviybės veiklą ir išlaidymą!

Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

LEDAS
REFRIGERATION

Air Conditioning & Heating

Oro vėsinimo ir šildymo sistemų
PATIKRINIMAS • IŠVALYMAS • PAKEITIMAS

Skambinti **R. Jareckui**

Tel. **416-825-3328**

ROYAL LEPAGE

*Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars*

DAIVA DALINDA

B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871

Namų – 416-763-7297

Tinklapis: www.dalindateam.com

**NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA**

Dr. Sky Našlėnas
Certified Orthodontist
Associate Staff at the Hospital
for Sick Children

royal york
ORTHODONTICS
smile more.

**BRACES FOR CHILDREN
AND ADULTS**

ELITE Invisalign Providers

SW corner of Bloor and Royal York Rd.

www.RoyalYorkOrtho.com

tel. 416 207-0885

ROYAL LEPAGE

*Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.*

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West

Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255

Fax. (416) 762-8853

